

Sak 2: Prinsippprogram

**Landsstyrets
innstillinger på
endringsforslag til
prinsippprogrammet**

**SVs 25. ordinære landsmøte
17.-19. mars 2023**

Dato: 23.01.23

#svlm23 | sv.no/landsmote

Landsstyrets innstillinger på endringsforslag til prinsippprogrammet

Forslagsnr.	Forslagsstiller:	Forslagstype	Fra linje nr.	Til linje nr.	Forslag	Innstilling landsstyret
1	Alf Holmelid	Generell kommentar til heile programmet	18	18	Generell kommentar Utkastet til program er gjennomgåande prega av mange tilvisingar til natur, menneske som natur og førindustrielle organisasjonsstrukturar. Samtidig har det manglar når det gjeld kapitalismekritikk, klasseanalyse, maktanalyse og referanse til politisk kamp for eit rettferdig og demokratisk samfunn. Omtalen av klimakrisa kan også forbedrast.	Avvises
2	Representantskapet i Oslo SV	Endre	18	68	Sosialisme handler om frihet og fellesskap. Om hvordan friheten begrenses av ulikhet og undertrykkelse og hvordan fellesskapet utjevner og styrker. Ulikheten ser vi i forskjellene mellom de som har mye og de som har lite. Dette gjelder både økonomisk ulikhet og ulikhet i makt, slik dette arter seg i rasisme, diktatur og diskriminering og undertrykkelse av kvinner, skeive eller andre grupper. Fellesskapet bygger vi og deltar vi i for å utjevne forskjellene og gi ethvert menneske makt og rom til å forme sitt eget liv. Fellesskapstradisjonen ser vi i hverdagen, på arbeidsplassen, i frivillig arbeid i lag og foreninger, naboskap og dugnad. Samholdet har dype røtter i historien vår, kjempet frem av overbevisning om at utfordringer må løses sammen. Det er denne tradisjonen vi kommer fra, og som vi vil bygge samfunnet videre på. Historisk har fellesskap vært det norske samfunns og den norske sosialismens viktigste strategi for overlevelse og realisering av muligheter. Sterke fellesskap, hvor hvert menneske blir sett og er en verdifull bidragsyter til helheten og der summen av innsatsen blir til noe mer enn hver enkelt av oss. Det er folk og land som er ressursene våre. Rikdommen i havet og landområder som omfatter høyfjell, vidder, fjord- og kystlandskap og fruktbare lavland med skoger og åkervidder. Det innfløkte landskapet med små byer og spredte bygder har i seg selv motsatt seg sentral styring, og lokale fellesskaplige ordninger har preget bygd og samfunn, fra uformelle institusjoner som tok vare på de i lokalsamfunnet som trengte omsorg, til større prosjekter utført på dugnad. Både det stabile fellesskapet og de politiske kampene har skapt et Norge med jevnere fordeling av eiendom og makt. Norge har ikke hatt en adel som ellers i Europa og kongen har vært fjernt fra folk. Små forskjeller i makt og rikdom er grunnleggende for trygghet, sterke fellesskap, folkestyre og velferd. Folk har gjensidig ansvar og bruk for hverandre og oppgaver utføres best gjennom samarbeid framfor konkurranse. SV legger et positivt menneskesyn til grunn: Alle mennesker er forskjellige, men like mye verdt. Vi innehar også alle viktig kompetanse og annet vi bidrar med inn i fellesskapet og samfunnet rundt oss. Fellesskapets viktigste oppgave er derfor til gjengjeld å legge til rette for at hvert menneske kan utfolde og delta i utviklingen av sine omgivelser. Dette krever sterke fellesskap som har rom for et stort mangfold av perspektiver, bakgrunn og livsvalg. Mangfoldet gir styrke og kompetanse i møte med utfordringer og muligheter. Solidariske fellesskap med små forskjeller er en grunnleggende verdi i velferdssamfunnet og folkestyret, og en forutsetning for frihet. Dette er sosialisme på norsk og det SV vil bygge videre på.	Avvises til fordel for RED1-RED6
3	Miljøpolitisk utval Vestland SV	Endre	18	68	Sosialisme for fremtiden Små forskjeller i makt og rikdom er grunnleggende for sterke fellesskap, folkestyre og velferd. Fellesskap har dyp forankring i vår natur og historie. Mennesket er et flokkdyr, og det er styrken i samarbeidet som avgjør vår overlevelse. Folk har gjensidig ansvar og bruk for hverandre. Felles oppgaver utføres best gjennom samarbeid framfor konkurranse. Interessesmotsetninger bør løses på demokratisk vis. Det er dette SV vil styrke og bygge videre på. Den økologiske krisa med klimaforandringer og naturtap truer livsgrunnlaget globalt.SV vil ha utviklingen inn i en bane med bærekraft, hvor dramatisk reduserte utslipp og naturinngrep er de helt avgjørende målene å nå. Det er viktig å slutte å ødelegge natur, verne mer natur og bygge opp igjen ødelagt natur i	Avvises til fordel for RED1-RED5

					<p>stor skala. SVs positive sosialisme er basert på politisk demokrati, både kollektive og private eiendomsformer, reell arbeiderinnflytelse på arbeidsplassene, fravær av alle typer undertrykking, og en økonomi som innenfor naturens tålegrense tilfredsstiller de helt nødvendige behov for personlig og samfunnsmessig frihet og utvikling. Kapitalismen har vært tjenlig for å produsere materielle goder og derigjennom bygge opp landet fra dyp fattigdom. Men, etter flere tiår med nyliberale reformer rettet mot å krympe statens makt og deregulere markedet, er vi i dag underlagt en form for kaos- og rovdyrkapitalisme. Nyliberalismen har effektivt fjernet barrierer for kapitalen, samtidig som den har drevet frem en økonomisk globalisering som de politiske institusjonene ikke har klart å holde følge med. Konsekvensen er en kompleks internasjonal økonomi som nasjonalstatene ikke har forutsetning for å styre, og en kapitalisme som i liten grad tøyles. Vi har fått en kapitalisme som tjener stadig færre, men som rammer og ødelegger livene til desto flere. Konsekvensene merkes i hverdagen, på arbeidsplassene og på kroppen til folk. Når styringen gjøres usynlig svekkes innflytelsen over egen hverdag. Det skaper avmakt, ydmykelse, og sinne. Når forskjellene øker, makten blir fjern, og rammene for å være menneske innordnes kapitalens makt, svekkes menneskets frihet og kriminaliteten øker. Den økologiske krisa stiller alle folkelige bevegelser, arbeiderbevegelsen i særdeleshet overfor nye og store politiske utfordringer. Det er tid for endringer fra kapitalismens evige vekst og rovdrift på natur og ressurser inkludert sterk avhengighet av billig fossil energi, til fremtidens økososialisme. De grunnleggende endringene vi trenger kan bare skje ved bred folkelig mobilisering, ved å skape kollektiv handling på tvers av motsetninger og skillelinjer blant «de mange». Sterke fellesskap, hvor ethvert menneske ses på som en ressurs, har vært nøkkelen til å lykkes i både små og store samfunn, i medvind som i motvind. SVs eksistensberettigelse er å være et instrument for å skape slik kollektiv handling, dvs. delta i kampen for et annet system basert på likevekt og harmoni med naturens tålegrenser, og med minimal misnøye for individ og samfunn Dette betyr å tenke på nytt over hva man produserer, hvordan og hvorfor. Det handler om å gjenoppfinne et samfunn som verdsetter menneskelige relasjoner og et annet forhold til produksjon og natur. Det er først og fremst de rike som må redusere forbruk slik at forskjellene blir mindre. Den første forandringen må være en reduksjon av ulikhetene, og en nedskalering av produksjon og forbruk som sikrer menneskelig velferd, respekterer de økologiske grensene og sikrer en mer rettferdig global fordeling. Det handler om å skape en fremtid der menneskeheten lever innenfor jordens økologiske rammer, i samfunn med åpne, lokaliserte økonomier og der ressursene fordeles likere gjennom nye former for demokratisk praksis.</p>	
4	Thor Holen, Frogner SV, Oslo	Endre	18	125	<p>Hele innledninga er en romantisk skildring av norgeshistoria og SV/SFs rolle som er en fortegnelse i forhold til realitetene. Hvis det som står her hadde vært riktig, hadde ikke SV hatt noe å gjøre; Norge har hele tida vært et skap-SV-land! Det riktige er at fram til omlag 1800 rådde makta hardt og brutalt og knugende - med unntak av tre fire lokale bondeopprør. Så folk har stort sett funnet seg i maktas forklaringer på hvorfor herre-/knekt-spillet har vært "naturlig". Så oppgava til SV/SF o.a. har vært å bevisstgjøre folk om at det ikke behøver å være slik. Kamp for rettferdighet og likhet - klassekamp - krever oppvåkning, forsakelse og hardt arbeid. Dette er det umulig å skjønne etter innledningskap.s idyll. Ingenting tyder på at våre visjoner blir lettere å realisere i framtida; det vil fortsatt trenge utholdenhet, kampkraft, samhold, vi-gir-oss-ikke-på- tørre-møkka. Tonen, stilen i innledningskap. - og i hele arbeidsprogrammet - må være foroverlent og litt "sint", ikke idylliserende og "glad-kristent" (dvs. glad-politisk).</p>	Avvises
5	Anders Ekeland, Hallvard Birkeland, Diane Berbain,	Endre	18	125	<p>Hvorfor sosialisme? For første gang i menneskehetens historie så er det ikke religiøse profeter som spår verdens undergang, men naturvitere som advarer mot enorme katastrofer for livet på jorda, ikke minst for menneskene. Utviklingen siden toppmøtet i Rio de Janeiro i 1992 har vært entydig negativ. Utslippene har skutt i været. Naturkrisen har også forverret seg kraftig fordi fossil energi, spesielt olje, gjør enorme inngrep i naturen både mulige og billige. Denne økologiske krisa stiller alle folkelige</p>	Avvises til fordel for RED1-RED6

					<p>bevegelser, arbeiderbevegelsen i særdeleshet, overfor nye og store politiske utfordringer. Arbeiderbevegelsen har til nå utformet sin politikk med utgangspunkt i «evig vekst». Vi må fra 2030 få utviklingen inn i en bane mot bærekraft, hvor dramatisk reduserte utslipp og naturinngrep er de helt avgjørende målene som må nås. Vi må snu akselererende forbruk av natur og forbrenning av fossile brennstoffer til jamt lavere forbruk. Vi må effektivt verne mye mer natur, og gjenoppbygge ødelagt natur i stor skala, og over lang tid. SV er et moderne demokratisk sosialistisk parti, men vi bygger på hva sosialister har gjort før oss. Arbeiderbevegelsen og sosialistiske partier har kjempet gjennom store endringer til beste for folk flest, spesielt i land som Norge og Norden. I tidlige perioder av sosialismens historie trodde mange i bevegelsen, som Marx og Engels, at kapitalismen aldri kunne gi arbeidsfolk noe materielt godt liv. Men kapitalismen viste seg, gjennom sin uendelige vekstdynamikk, i stand til å produsere tilstrekkelig med materielle goder til at breie lag av folket i industrialiserte land kunne få et rimelig komfortabelt liv. Spesielt i de første tiåra etter 2. verdenskrig ble dermed flere land forvandlet til relative velferdsstater, der transport, utdanning og helse ikke lenger var underlagt profittdrevet sin logikk. Men kapitalismens skaper også stadige økonomiske nedturer, der mange kastes ut i arbeidsløshet og usikkerhet. Likevel har systemet en så stor evne til å produsere materielle goder at det store flertallet ikke ser noe behov for å kjempe gjennom noen virkelig systemendring. I vår tid ser vi at nettopp kapitalismens behov for evig vekst, og den medfølgende evige rovdriften på natur og ressurser, den ekstremt sterke avhengighet av billig fossil energi, gjør det nødvendig å avskaffe dette systemet, for å redde et stabilt klima og biologisk mangfold, for å «redde vår jord». I verden i dag ser vi en økende bevissthet om at dagens kurs er katastrofal og at de herskende elitene er ute av stand til å gjøre det. De grunnleggende endringene vi trenger kan bare skje ved bred folkelig mobilisering, ved å skape kollektiv handling på tvers av alle motsetninger og skillelinjer blant «de mange». SVs eksistensberettigelse er å være et instrument for å skape slik kollektiv handling, dvs. delta i kampen for et annet system basert på likevekt og harmoni med naturens tålegrenser. Marxismens klassikere som Marx sjøl, Rosa Luxemburg og andre, har definert sosialismen på en positiv måte: Politisk demokrati, kollektive eiendomsformer, arbeidermakt på arbeidsplassen, fravær av alle typer undertrykking, en økonomi som innenfor naturens tålegrenser tilfredsstiller de nødvendige behov for hver enkeltes frihet og personlige utvikling. Naturens tålegrenser gjør at det er snakk om en relativ overflod, ikke at alle kan leve det sløssaktige luksuslivet som de rike lever i dag. (fortsettelse følger. Kontakt meg om problemer))</p>	
6	Anders ekeland, Hallvard Birkeland, Diane Berbain	Endre	18	125	<p>(fortsettelse) De landa som har kalt seg sjøl sosialistiske har aldri vært i nærheten av å ha disse kjennetegnene. Revolusjonene i Russland og Kina skjedde i tilbakeleggende til dels føydale økonomier, og den historiske oppgaven de nye regimene tok hånd om var ikke sosialisme, men rask utvikling av økonomien. Kommandoøkonomien løste oppgaven med å industrialisere et stykke på veg – med enorme menneskelige kostnader. Men dette byråkratiske, ineffektive systemet stagnerte og med nødvendighet hvert erstattet av rein og rå kapitalisme De selverklærte sosialistiske statene var og er ikke sosialistiske, men ettparti diktaturer som smykket seg med sosialistisk retorikk. Ingen av dem innfridde noen gang det helt grunnleggende kravet om reelt fungerende demokratisk flerpartisystem. SV kjemper for et demokratisk sosialistisk samfunn, et helt annet prosjekt. Fra kraftsosialisme til økososialisme Både de selverklærte sosialistiske statene og sosialdemokratene i Europa har hatt materiell vekst som bærebjelke i sitt prosjekt. I dag har vi vi tvert om behov for sterkt redusert materielt forbruk, og etablering av naturens tålegrenser som absolutt grense for økonomisk aktivitet. Dette er en grunnleggende annen prioritering enn sosialismen tradisjonelt har vært forbundet med. Den klima- og naturorienterte prioriteringen gjør det nødvendig med et nytt begrep for bevegelsen, politikken og målet vårt: vi er økososialister. Vi kjemper for en rettferdig omstilling fra kapitalistisk vekst til økososialistisk rettferdig reduksjon av ressursbruken, det vil si nedvekst. Det er nødvendig å organisere samfunnet med bevaring og gjenoppbygging av naturen som bærebjelke. Det krever at</p>	Avvises til fordel for RED1-RED6

					både økonomisk politikk, miljøpolitikk og -tiltak utformes slik at den er grunnleggende og mest mulig åpenbar rettferdig omfordelende fra storforbrukere til småforbrukere, fra rik til fattig, på vei mot et bærekraftig forbruk for alle. Sosialdemokratiet i Norge og Europa utfordret aldri de grunnleggende maktforholdene under kapitalismen, eller den tvangen til evig vekst som systemet er avhengig av. Så lenge arbeiderbevegelsen har fått sine materielle mål oppfylt gjennom en rimelig fordeling av denne veksten, har det ikke vært nødvendig å utfordre selve systemet. Men når nå stadig flere alarmklokker og blinkende røde lamper varsler om kommende økologiske katastrofer, er det nødvendig å erstatte kapitalismen med et økonomisk system som ikke ødelegger livsgrunnlaget vårt. Et systemeskifte innebærer å ta demokratisk kontroll over kommandohøyden i økonomien, ekspropriere alle viktige virksomheter og innføre arbeidermakt på arbeidsplassene og langt mer omfattende direkte demokrati i lokalsamfunnene. Det vil kreve en omfattende mobilisering av breie lag av folket til forsvar for natur og klima, og for kraftig reduksjon av økonomiske forskjeller og systematisk arbeid for å fjerne alle former for ikke-bærekraftig produksjon ved å samarbeide om å produsere det vi trenger, ikke jakte på maksimal profitt.	
7	Per Botolf Maurseth	Endre	19	20	Første setning endres til: SV er et demokratisk sosialistisk part. Vi ønsker sosialisme på norsk og vil bygge videre på norsk folkestyre og den norske fellekskapstradisjonen.	Avvises
8	Ole Jørgen S. Abrahamsen (Kristiansand), Alf Holmelid (Kristiansand), Isak Jacobsen (Larvik), Adrian Özkal Lorentzen (Trondheim), Nicolai Bratsberg (Porsgrunn), Marcus Helgesson Svenning (Hitra), Jack Schønberg (Oslo), Lars Berge (Kristiansand), Mali Steiro Tronsmoen (Kristiansand), Hanna Jarstø Ervik (Oslo), Sunniva Leikanger Yndestad (Bamble), Maria Bonita Igland (Oslo), Sten Ravi Lona Shaw (Bergen), Alexander Lange (Bærum), Audun Hammer Hovda (Ringerike), Ole August Iversen (Aukra), Maiken Sætran Lium (Oslo), Hallvard Birkeland (Bergen),	Endre	19	24	Fra: Sosialisme på norsk kommer ikke fra en bok eller en teori, men fra dype trekk og praksiser i vår kultur og historie. Fellesskapstradisjonen ser vi i hverdagen, på arbeidsplassen, på dugnad for korpset eller velforeningen. Sosialisme på norsk er ikke en fremtidsutopi. Fellesskapstradisjonen har dype røtter i historien vår, kjempet frem av overbevisning om at utfordringer må løses sammen. Det er denne tradisjonen vi kommer fra, og som vi vil bygge samfunnet videre på. Til: Sosialisme på norsk er ingen fremtidsutopi skissert ferdig i én bok, men bygger videre på arbeiderbevegelsens historie. Det finnes trekk av sosialisme i dagens samfunn, på arbeidsplassen, på dugnad for korpset eller velforeningen. Samtidig lever vi i et samfunn dominert av kapitalistiske strukturer som deler samfunnet opp i to klasser; de som arbeider og de som eier. Arbeiderbevegelsens historie handler om en klassekamp for makt og innflytelse til de som arbeider.	Avvises

	Anders Ekeland (Bærum)					
9	Thor Holen, Frogner SV, Oslo	Stryke	21	21	Stryk: Sosialisme på norsk er ikke en fremtidsutopi.	Avvises
10	Gülay Kutal	Legge til	27	27	Legge til "antirasistisk bevegelse" slik at det blir: "Vi er en del av arbeiderbevegelsen, kvinnebevegelsen, den antirasistiske bevegelsen og miljøbevegelsen."	Vedtas
11	Stine Akre, Trysil SV	Legge til	27	27	den internasjonale fredsbevegelsen	Avvises
12	Ivar Melby, medlem Østensjø SV	Legge til	27	27	fredsbevegelsen,	Vedtas
13	Repskapet i Oslo SV	Legge til	27	28	Vi er en del av arbeiderbevegelsen, kvinnebevegelsen, den antirasistiske bevegelsen og miljøbevegelsen.	Avvises
14	Sosialistisk Ungdom	Legge til	27	28	Legge til "den antirasistiske bevegelsen" slik at setningen blir "Vi er en del av arbeiderbevegelsen, kvinnebevegelsen, den antirasistiske bevegelsen og miljøbevegelsen."	Avvises
15	Alf Holmelid	Legge til	28	28	Vi bygger på arbeiderbevegelsens og fagbevegelsens klassekamp for fordeling og velferd.	Vedtas
16	Per Botolf Maurseth	Legge til	28	28	Etter "miljøbevegelsen": De norske motkreftene har vært sterke når de har stått sammen. Ved to anledninger har sterk allianse av norske folkebevegelser sikret nei til medlemskap i EF/EU og styrket det norsk folkestyre.	Avvises
17	Alf Holmelid (Kristiansand), Ole Jørgen S. Abrahamsen (Kristiansand), Isak Jacobsen (Larvik), Adrian Özkal Lorentzen (Trondheim), Nicolai Bratsberg (Porsgrunn), Marcus Helgesson Svenning (Hitra), Jack Schönberg (Oslo), Lars Berge (Kristiansand), Mali Steiro Tronsmoen (Kristiansand), Hanna Jarstø Ervik (Oslo), Sunniva Leikanger Yndestad (Bamble), Sten Ravi Lona Shaw (Bergen), Alexander Lange (Bærum), Audun Hammer Hovda (Ringerike), Ole August Iversen (Aukra), Maiken Sætran Lium (Oslo), Hallvard Birkeland (Bergen), Sanja Pasovic (Tinn), Anders Ekeland (Bærum)	Legge til	28	28	[...] miljøbevegelsen. Vi bygger på arbeiderbevegelsens og fagbevegelsens klassekamp for fordeling og velferd. Vi [...]	Avvises

18	Thor HOLEN, Frogner SV, Oslo	Endre	28	29	Vi bygger videre på kampene utkjempet av vanlige folk, av samer, småbrukere, kystfiskere og målørsla om retten til politisk medinnflytelse, til kultur, sted, ressurser og språk.	Avvises
19	Miljøpolitisk gruppe Oslo SV	Legge til	31	31	... og vi støtter klimastreikende ungdom.	Avvises
20	Vegard Bye / Sankthanshaugen SV, Håvard Rustad Markussen / Sankthanshaygen SV, Peder Østebø / Sagene SV	Legge til	32	32	(disse bevegelsene har kjempet fram i vår tid), i form av demokratisk, anti-autoritær sosialisme.»	Avvises
21	Sosialistisk Ungdom	Endre	34	35	Kapitalismen er grunnleggende urettferdig og deler befolkningen inn i to klasser: de som eier og de som arbeider. I dette systemet ligger det en iboende interessekonflikt hvor eierne ønsker å konsentrere mer makt i egen hender, og arbeiderne ønsker mer makt over egen hverdag. For å flytte makt i samfunnet må arbeidere organisere seg og stå sammen. Derfor har fellesskap vært det norske samfunns og den norske sosialismens viktigste strategi for å bygge et rettferdig samfunn.	Avvises
22	: Ole Jørgen S. Abrahamsen (Kristiansand), Adrian Özkal Lorentzen (Trondheim), Nicolai Bratsberg (Porsgrunn), Marcus Helgesson Svenning (Hitra), Jack Schönberg (Oslo), Lars Berge (Kristiansand), Mali Steiro Tronsmoen (Kristiansand), Hanna Jarstø Ervik (Oslo), Sunniva Leikanger Yndestad (Bamble), Sten Ravi Lona Shaw (Bergen), Alexander Lange (Bærum), Audun Hammer Hovda (Ringerike), Ole August Iversen (Aukra), Maiken Sætran Lium (Oslo), Hallvard Birkeland (Bergen), Sanja Pasovic (Tinn), Anders Ekeland (Bærum)	Stryke	34	37	Stryk følgende tekst: Historisk har fellesskap vært det norske samfunns og den norske sosialismens viktigste strategi for overlevelse og realisering av muligheter. Sterke fellesskap, hvor ethvert menneske ses på som en ressurs, har vært nøkkelen til å lykkes i både små og store samfunn, i medvind som i motvind.	Avvises.
RED1		Stryke, redaksjonelt	37	37	fjern «, i medvind som i motvind.»	Vedtast
RED2		Stryke, redaksjonelt	39	39	fjern «omfatter»	Vedtast.

RED3		Endre	39	47	Vårt samfunn er tufta på ressursene i havet og på landområder som høyfjell, vidder, fjord- og kystlandskap og fruktbare lavland med skoger og åkervidder. I et land med spredte og sparsommelige ressurser har vilkårene for opphoping av økonomisk og politisk makt vært begrensede. Norge har ikke hatt en adel som ellers i Europa og kongen har vært fjernt fra folk. Dette har allikevel ikke vært noen garanti mot maktovergrep eller fattigdom. Vi har allikevel hatt storbønder, rike handelsmenn og mektige væreiere. I kampen mot sosiale forskjeller i Norge har det innfløkte landskapet med små bygder og spredte bygder i seg selv fremmet lokal styring. En slagkraftig kvinnebevegelse har bana vei for likestilling og gitt kvinner rett til arbeid, utdanning, politisk deltakelse, selvbestemte abort og vern mot vold.	Vedtas
23	Repskapet i Oslo SV	Endre	39	47	Vårt samfunn er tufta på ressursene i havet og på landområder som omfatter høyfjell, vidder, fjord- og kystlandskap og fruktbare lavland med skoger og åkervidder. I et land med spredte og sparsommelige ressurser har vilkårene for opphoping av økonomisk og politisk makt vært begrensede. Norge har ikke hatt en adel som ellers i Europa og kongen har vært fjernt fra folk. Dette har allikevel ikke vært noen garanti mot maktovergrep eller fattigdom, og om vi har hatt få borgherrer har vi allikevel hatt storbønder, rike handelsmenn og mektige væreiere. I kampen mot sosiale forskjeller i Norge har det innfløkte landskapet med små bygder og spredte bygder i seg selv fremmet lokal styring. En slagkraftig kvinnebevegelse har bana vei for likestilling og gitt kvinner rett til arbeid, utdanning, politisk deltakelse, selvbestemte abort og vern mot vold.	Avvises til fordel for RED3
24	Per Botolf Maurseth	Stryke	43	43	Stryk "og kongen har vært fjernt fra folk".	Avvises
RED4		Stryke	49	51	fjern «I stedet har». NY setning blir «Mange varianter av fellesskaplige ordninger preget bygd og samfunn, fra uformelle institusjoner som tok vare på de i lokalsamfunnet som trengte omsorg, til større prosjekter utført på dugnad.	Vedtas
25	Ole Jørgen S. Abrahamsen (Kristiansand), Adrian Özkal Lorentzen (Trondheim), Marcus Helgesson Svenning (Hitra), Lars Berge (Kristiansand), Hanna Jarstø Ervik (Oslo), Sunniva Leikanger Yndestad (Bamble), Sten Ravi Lona Shaw (Bergen), Alexander Lange (Bærum), Ole August Iversen (Aukra), Maiken Sætran Lium (Oslo), Anders Ekeland (Bærum)	Stryke	49	54	Stryk følgende tekst: I stedet har mange varianter av fellesskaplige ordninger preget bygd og samfunn, fra uformelle institusjoner som tok vare på de i lokalsamfunnet som trengte omsorg, til større prosjekter utført på dugnad. Fiskeriene og jord- og skogbruket omsatte produktene sine gjennom samvirkeorganisasjoner. I samenes tradisjonelle samfunnsorganisering sørget siida-systemet for fordeling av makt og ressurser, mens lokal etablering av kraftlag, boligbyggerlag og sparebanker var måter å løse felles utfordringer og gi muligheter.	Avvises til fordel for RED4
RED5		Legge til	53	53	Legge til: samvirkelag. NY setning: I samenes tradisjonelle samfunnsorganisering sørget siida-systemet for fordeling av makt og ressurser, mens lokal etablering av kraftlag, boligbyggerlag, samvirkelag og sparebanker var måter å løse felles utfordringer og gi muligheter.	Vedtas
RED6		Legge til	55	55	Sterke fagforeninger som sto opp for arbeiderne i Norge, ble kjempet fram, særlig i kjølvannet av industrialiseringen. Fagforeninger som kjemper for arbeidernes rettigheter, demokrati og rettmessige del av verdiskapningen er avgjørende i et sosialistisk samfunn.	Vedtas

26	Alf Holmelid	Legge til	55	55	Industrialiseringen av Norge førte til etablering av sterke fagforeninger som kjemper for arbeidernes rettigheter og rettmessige del av verdiskapningen. Denne utviklingen la også grunnlaget for den organiserte arbeiderbevegelsen som har kjempet for utviklingen av velferdssamfunnet.	Avvises til fordel for RED6
27	Alf Holmelid	Legge til	55	55	Inn etter det første forslaget mitt på linje 55: Vannkrafta som spilte en viktig rolle i deler av industrialiseringen, ble sikret for fellesskapet med innføring av hjemfallsretten. Denne tradisjonen med sikring av naturressurser for fellesskapet ble videreført da staten sikret seg et omfattende eierskap i oljenæringen.	Vedtast
RED7		Stryke	57	57	stryk: «Fellesskap har dyp forankring i vår natur.»	Vedtast
28	Thor Holen, Frogner SV, Oslo	Endre	57	58	Stryk: Fellesskap har dyp forankring i vår natur. I stedet: Samhold kan i heldigste og beste fall bli utvikla.	Avvises til fordel for RED7
29	Thor Holen, Frogner SV, Oslo	Endre	57	58	Mennesktet er et flokkdyr, sjøl om det er mer enn et dyr, og det er styrken i	Avvises
30	Sosialistisk Ungdom	Legge til	60	60	Vi ser klassekamp som veien til menneskelig frigjøring. Vårt mål er et folkestyrt og klasseløst samfunn, fritt for alle former for undertrykkelse.	Avvises
31	Hanna Jarstø Ervik (Oslo), Ole Jørgen S. Abrahamsen (Kristiansand), Alf Holmelid (Kristiansand), Isak Jacobsen (Larvik), Adrian Özkal Lorentzen (Trondheim), Marcus Helgesson Svenning (Hitra), Jack Schønberg (Oslo), Lars Berge (Kristiansand), Mali Steiro Tronsmoen (Kristiansand), Sunniva Leikanger Yndestad (Bamble), Sten Ravi Lona Shaw (Bergen), Alexander Lange (Bærum), Audun Hammer Hovda (Ringerike), Ole August Iversen (Aukra), Maiken Sætran Lium (Oslo), Hallvard Birkeland (Bergen), Anders Ekeland (Bærum)	Endre	63	65	Fra: Fellesskapets viktigste oppgave er derfor å legge til rette for at mennesket kan utfolde seg fritt og delta i utviklingen av samfunnet. Til: Det må legges til rette for at alle kan delta i samfunnsutviklingen	Avvises
32	Miljøpolitisk utvalg Vestland SV	Endre	69	125	Dette er resten av vårt heilhetlige forslag til punktet om sosialisme: Samfunnet må fra jag mot profitt til behovsdekning, for å dypt transformere samfunnet og vårt levesett. Det økonomiske systemet endres og gir rom for livskraftige lokalsamfunn, lokal produksjon og lokalt forbruk, samarbeid fremfor konkurranse. SV stiller opp en alternativ vei videre der vi vil sikre fremtidige generasjoners overlevelse,	Avvises

					andre arters videre eksistens, en verden der vi ikke bare overlever, men der vi alle uavhengig av hvor vi er født kan få adgang til å leve gode og meningsfulle liv. Sosialister vil alltid kjempe mot systemer som utnytter og svekker fellesskapet. Sosialismen er et frigjøringsprosjekt fra maktstrukturer som reduserer og innskrenker livsrommet til mennesket. Derfor må vi sikre politisk styring over samfunnsmessig livsviktige funksjoner (som helse og omsorg, skoler, sikkerhet, mat og beredskap, og strøm, vann og avløp mm.). I en økososialisme for fremtiden sidestilles målet om sterke fellesskap med små forskjeller og stor grad av mangfold, med målet om sterke økosystemer med stort artsmangfold. Mennesket er ikke bare avhengig av naturen, vi er en del av den, og vi deler dens skjebne. Kommentar: Miljøpolitisk utvalg i Vestland SV har diskutert å bruke begrepet nedvekst eller degrowth om den retningen SV bør gå i, men har ikke blitt enig om det er rett å bruke et slikt begrep. Vi vil gjerne at programkomiteen diskuterer om det er et begrep SV bør ta i bruk om det partiet vil.	
RED8		Endre	73	75	Til tross for en høyt utvikla teknologi og framveksten av store byer, er menneskene en del av naturen vi lever i og med.	Vedtas
33	Repskapet i Oslo SV	Endre	73	74	Til tross for en høyt utvikla teknologi og framveksten av store byer er menneskene en del av økologien, på talløse...	Avvises til fordel for RED8
34	Hanna Jarstø Ervik (Oslo), Ole Jørgen S. Abrahamsen (Kristiansand) og Alf Holmelid (Kristiansand), Adrian Özkal Lorentzen (Trondheim), Nicolai Bratsberg (Porsgrunn), Marcus Helgesson Svenning (Hitra), Lars Berge (Kristiansand), Mali Steiro Tronsmoen (Kristiansand), Sunniva Leikanger Yndestad (Bamble), Sten Ravi Lona Shaw (Bergen), Alexander Lange (Bærum), Audun Hammer Hovda (Ringerike), Ole August Iversen (Aukra), Maiken Sætran Lium (Oslo), Anders Ekeland (Bærum)	Stryke	73	75	Stryk følgende tekst: Til tross for en høyt utvikla teknologi og framveksten av store byer er menneskene i økologisk sammenheng fremdeles dyr, på talløse måter knyttet sammen til miljøet og naturen vi lever i og med.	Avvises til fordel for RED8
35	Øyvind Kristiansen	Stryke	74	74	«i økologisk sammenheng fremdeles dyr,»	Avvises til fordel for RED8
RED9		Legge til	82	82	Naturen er vi helt avhengige av, men vi er likevel i ferd med å endre livsgrunnlaget vårt for alltid. Menneskeskapte klimaendringer og tapt naturmangfold utgjør den mest alvorlige trusselen menneskeheten har stått overfor. Manglende solidaritet i tid og rom, med de som kommer etter oss og de som lever i deler av verden som rammes hardere av disse krisene enn oss, gjør at det grønne skiftet	Vedtas

					tar for lang tid og har for få virkemidler. Vi som lever i dag bruker i stort tempo opp verdens naturressurser og fortsetter utslippene som ødelegger natur og klima.	
36	Repskapet i Oslo SV	Legge til	81	81	Og naturen er vi helt avhengige av, men vi er likevel i ferd med å endre livsgrunnlaget vårt for alltid. Menneskeskapte klimaendringer og tapt naturmangfold utgjør den mest alvorlige trusselen menneskeheten har stått overfor. Manglende solidaritet i tid og rom, med de som kommer etter oss og de som lever i deler av verden som rammes hardere av disse krisene enn oss, gjør at det grønne skiftet tar for lang tid og har for få virkemidler. Vi som lever i dag bruker i stort tempo opp verdens naturressurser og fortsetter utslippene som ødelegger natur og klima. Resultatet er at vi legger stadig større begrensninger på friheten og livsgrunnlaget til de som kommer etter oss.	Avvises til fordel for RED9
37	: Ole Jørgen S. Abrahamsen (Kristiansand), Alf Holmelid (Kristiansand), Mali Steiro Tronsmoen (Kristiansand), Isak Jacobsen (Larvik), Adrian Özkal Lorentzen (Trondheim), Nicolai Bratsberg (Porsgrunn), Marcus Helgesson Svenning (Hitra), Jack Schönberg (Oslo), Lars Berge (Kristiansand), Hanna Jarstø Ervik (Oslo), Sunniva Leikanger Yndestad (Bamble), Maria Bonita Igland (Oslo), Sten Ravi Lona Shaw (Bergen), Alexander Lange (Bærum), Audun Hammer Hovda (Ringerike), Ole August Iversen (Aukra), Maiken Sætran Lium (Oslo), Hallvard Birkeland (Bergen), Anders Ekeland (Bærum)	Endre	83	91	Fra: Fellesskapet har alltid blitt utfordret av de som ønsker egen vinning på bekostning av andre. Sterke pengeinteresser og en nyliberal ideologi har styrt økonomien i retning av stadig mindre demokratisk kontroll. Etter flere tiår med nyliberale reformer rettet mot å krympe statens makt og deregulere markedet er vi i dag underlagt en form for kaoskapitalisme; nyliberalismen har effektivt fjernet barrierer for kapitalen, samtidig som den har drevet frem en økonomisk globalisering som de politiske institusjonene ikke har klart å holde følge med. Konsekvensen er en kompleks internasjonal økonomi som nasjonalstatene ikke har forutsetning for å styre, og en kapitalisme som i liten grad tøyler. Vi har fått en kaoskapitalisme som tjener stadig færre, men som rammer og ødelegger livene til desto flere. Til: Fellesskapet har alltid blitt utfordret av de som har interesse av egen vinning på bekostning av andre. Kapitalistisk markedsøkonomi står i motsetning til en økonomi lagt under demokratisk kontroll. De siste tiåra med hegemonisk nyliberal ideologi har lagt til rette for kapitalen og drevet fram en økonomisk globalisering som de demokratiske styrtede institusjonene ikke har klart å følge med på. Konsekvensen er en kompleks internasjonal økonomi som nasjonalstatene ikke har forutsetning for å styre. Kapitalismens posisjon har blitt styrket og økonomien tjener nå stadig færre, samtidig som den ødelegger livene til desto flere.	Avvises
38	SVs EU/EØS-utvalg	Endre	89	89	..en kompleks internasjonal økonomi som det er utfordrende for nasjonalstatene å styre..	Vedtast.
39	Sosialistisk Ungdom	Endre	104	104	Endre fra: " Mangfold i livsvalg og meninger er en styrke." Til: "Vi kjemper for et mer mangfoldig samfunn, der mennesker har ulik kultur og bakgrunn, får elske den de vil og være den de er. Mangfold er en styrke for samfunnet."	Vedtast.
40	Øyvind Kristiansen	Legge til	104	105	«Derfor er det også naturlig, og svært viktig, at vi kjemper mot de store internasjonale forskjellene mellom rike og fattige.»	Avvises

41	Samepolitisk Råd og Inkluderingsutvalget	Legge til	105	106	legge til en leddsetning før punktum slik at setninga blir "Sterke fellesskap og levende demokratier kan kun skapes av frie mennesker i samfunn med små forskjeller, hvor alle har reell mulighet til deltakelse."	Vedtast.
42	Hanna Jarstø Ervik (Oslo), Ole Jørgen S. Abrahamsen (Kristiansand), Alf Holmelid (Kristiansand), Isak Jacobsen (Larvik), Adrian Özkal Lorentzen (Trondheim), Nicolai Bratsberg (Porsgrunn), Marcus Helgesson Svenning (Hitra), Jack Schönberg (Oslo), Lars Berge (Kristiansand), Mali Steiro Tronsmoen (Kristiansand), Sunniva Leikanger Yndestad (Bamble), Maria Bonita Iglund (Oslo), Sten Ravi Lona Shaw (Bergen), Alexander Lange (Bærum), Audun Hammer Hovda (Ringerike), Ole August Iversen (Aukra), Maiken Sætran Lium (Oslo), Hallvard Birkeland (Bergen), Sanja Pasovic (Tinn), Anders Ekeland (Bærum)	Endre	109	109	Fra: Daglig ødelegges økosystemer, og klimaet svekkes. Til: Unike økosystemer ødelegges og forringes dag for dag, samtidig som katastrofale og ukontrollerbare klimaendringer blir stadig mer sannsynlig.	Vedtast.
43	Ole Jørgen S. Abrahamsen (Kristiansand), Adrian Özkal Lorentzen (Trondheim), Marcus Helgesson Svenning (Hitra), Sunniva Leikanger Yndestad (Bamble), Sten Ravi Lona Shaw (Bergen), Alexander Lange (Bærum), Maiken Sætran Lium (Oslo),	Stryke	114	116	Stryk følgende tekst: I en sosialisme for vår tid sidestilles målet om sterke fellesskap med små forskjeller og stor grad av mangfold, med målet om sterke økosystemer med stort artsmangfold. Mennesket er ikke bare avhengig av naturen, vi er en del av den, og vi deler dens skjebne.	Avvises

	Anders Ekeland (Bærum)					
44	Hanna Jarstø Ervik (Oslo) og Alf Holmelid (Kristiansand), Adrian Özkal Lorentzen (Trondheim), Jack Schönberg (Oslo), Sten Ravi Lona Shaw (Bergen), Alexander Lange (Bærum), Ole August Iversen (Aukra), Maiken Sætran Lium (Oslo), Hallvard Birkeland (Bergen), Anders Ekeland (Bærum)	Stryke	119	119	Stryk følgende tekst: [...] samle flokken [...]	Vedtas.
RED10		Endre	129	130	Alle mennesker skal ha frihet til gode liv og utfoldelse. Alle skal ha reell mulighet for deltakelse, og frihet fra materiell nød, undertrykkelse, utnyttelse og ydmykelse.	Vedtas
45	Samepolitisk Råd og Inkluderingsutvalget	Legge til	129	130	Legge til "reell mulighet for deltakelse" sånn at setninga blir: Alle mennesker skal ha frihet til gode liv, rom for suksess og utfoldelse, reell mulighet for deltakelse, og frihet fra materiell nød, undertrykkelse, utnyttelse og ydmykelse.	Avvises til fordel for RED10
46	Sosialistisk Ungdom	Endre	129	130	Fra: "Alle mennesker skal ha frihet til gode liv, rom for suksess og utfoldelse, og frihet fra materiell nød, undertrykkelse, utnyttelse og ydmykelse." Til: "Alle mennesker skal ha frihet til gode liv og og utfoldelse. For å oppnå reell frihet kan en ikke begrenses av undertrykkende strukturer. Enkeltmennesket skal ikke begrenses av sin livssituasjon og bakgrunn, alle skal få like reelle muligheter uansett hvilke familie en blir født inn i."	Avvises til fordel for RED10
47	Thor Holen, Frogner SV, Oslo	Endre	129	130	Alle mennesker skal ha frihet til gode liv, rom til sjørealisering og utfoldelse,, og frihet fra materiell nød, undertrykkelse, utnyttelse og ydmykelse - og ikke minst frihet til å påvirke en slik utvikling, personlig og for alle.	Avvises til fordel for RED10
48	Repskapet i Oslo SV	Endre	129	130	Alle mennesker skal ha frihet til å leve gode iv, ha rom for selvrealisering og utfoldelse, og frihet fra materiell nød, undertrykkelse, utnyttelse og ydmykelse.	Avvises til fordel for RED10
49	Björg Ofstad, Grünerløkka SV, Oslo	Legge til	143	143	tilstrekkelig tilgang på gode offentlige tjenester	Vedtas
50	Miljøpolitisk gruppe Oslo SV	Legge til	144	144	legge til etter "goder.": "Det forutsetter også en levende natur som ikke er truet av klima- og miljøødeleggelser."	Vedtas
51	Björg Ofstad, Grünerløkka SV, Oslo	Stryke	151	151	Stryke: egen arbeidsdag og	Vedtas
52	Ole Jørgen S. Abrahamsen (Kristiansand), Alf Holmelid (Kristiansand) , Adrian Özkal Lorentzen (Trondheim), Nicolai Bratsberg (Porsgrunn),	Stryke	154	154	Stryk følgende tekst: [...], etnisiteter [...]	Avvises

	Marcus Helgesson Svenning (Hitra), Marcus Helgesson Svenning (Hitra), Jack Schønberg (Oslo), Sunniva Leikanger Yndestad (Bamble), Sten Ravi Lona Shaw (Bergen), Alexander Lange (Bærum), Audun Hammer Hovda (Ringerike), Ole August Iversen (Aukra), Maiken Sætran Lium (Oslo), Anders Ekeland (Bærum)					
53	Repskapet i Oslo SV	Legge til	154	155	Rasismen setter ulike hudfarger, etnisiteter, religioner og kulturer opp mot hverandre.	Avvises. Ivarettatt i RED33
54	Miljøpolitisk gruppe Oslo SV	Legge til	173	173	Legge til i slutten av avsnittet: "Demokrati handler også om å ta vare på rettighetene til dem som ikke har en stemme, som naturen og fremtidige generasjoner."	Avvises
55	Vegard Bye / Sankthanshaugen SV, Håvard Rustad Markussen / Santhanshaugen SV, Peder Østebø / Sagene SV, Asbjørn Eidhammer / Østensjø SV	Legge til	173	173	(og sivile rettighetene), slik de er nedfelt i internasjonale konvensjoner og norsk lov,	Avvises
56	Inga Marie Nymo Riseth	Legge til	173	174	Våre demokratiske institusjoner avhenger av en demokratisk kultur.	Avvises
RED11		Legge til	182	182	Legge til "SV tilhører den demokratiske delen av arbeiderbevegelsen."	Avvises
57	Per Botolf Maurseth	Legge til	183	183	SV vil bevare og styrke den norske parlamentarismen og vårt politiske system med flere partier. SV tilhører den demokratiske delen av arbeiderbevegelsen. SV tar avstand fra den kommunistiske tradisjonen som ofte har medført diktatur og redusert frihet.	Avvises til fordel for RED11
58	Ingrid Opedal, leiar i Volda SV	Legge til	183	184	Språk er makt. Likestilling mellom målformene nynorsk og bokmål er et viktig prinsipp, og målformene må sikres reell likestilling på alle samfunnsområder. Skolen er en sentral arena for språkpolitikk.	Avvises til fordel for RED13
59	Sosialistisk Ungdom	Legge til	185	185	I dag foregår svært mye av den offentlige debatten på noen få gigantiske plattformer, eid av enda færre selskaper. Plattformene bygger på en forretningsmodell der det lønner seg med fake news og polarisering. Det har bidratt til en samfunnsdebatt preget av hatytringer, særlig mot minoriteter. Ytringsfriheten er et viktig prinsipp, men ytringsfriheten til et individ stopper der den begrenser et annet individs ytringsfrihet. Hatprat, trakassering og trusler burde ikke anses som frie ytringer.	Avvises til fordel for RED13
60	Repskapet i Oslo SV	Legge til	185	185	legge til etter «kan delta i»: Ytringsfriheten er en grunnplanke i det åpne samfunnet. SV vil forsvare og styrke ytringsfrihetens kår.	Avvises
61	Vegard Bye / Sankthanshaugen SV, Håvard Rustad	Legge til	189	189	(uten tilstrekkelig demokratisk kontroll), dog slik at vi styrker myndigheten til FN-systemet og andre viktige folkerettsorganer.	Avvises

	Markussen / Santhanshaugen SV, Peder Østebø / Sagene SV, Asbjørn Eidhammer / Østensjø SV					
62	Sundal SV	Legge til	189	191	(etter "overnasjonale organer uten tilstrekkelig demokratisk kontroll"): Vår holdning til EU må ses i lys av dette. Vi vil forsvare norsk demokratisk sjølråderett.	Avvises
RED12		Legge til	238	238	EUs traktatfestede markedsliberalisme, som også ligger til grunn for EØS-avtalen, er til hinder for demokratisk politisk styring og fordeling såvel i Norge som i Europa. SV går i mot norsk medlemskap i EU.	Avvises
63	Per Botolf Maurseth	Legge til	195	195	SV går i mot norsk medlemskap i EU.	Vedtast
64	SVs EU/EØS-utvalg	Legge til	195	196	EUs traktatfestede markedsliberalisme, som også ligger til grunn for EØS-avtalen, er til hinder for demokratisk politisk styring og fordeling såvel i Norge som i Europa.	Vedtast
RED13		Legge til	196	196	I dag foregår svært mye av den offentlige debatten på noen få gigantiske plattformer, eid av enda færre selskaper. Det har bidratt til en samfunnsdebatt preget av hatytringer, særlig mot minoriteter. Ytringsfriheten er et viktig prinsipp, men ytringsfriheten til et individ stopper der den begrenser et annet individs ytringsfrihet. Plattformene bygger på en forretningsmodell der det lønner seg med falske nyheter, konspirasjonsteorier og polarisering.	Avvises
65	Eirik Randsborg Lie	Endre	197	202	Digitaliseringen og teknologiutviklingen fører til en innsamling, lagring av og tilgang til personopplysninger på et nivå menneskeheten aldri før har sett. Dette åpner for store muligheter både innenfor forskning, samfunnsforvaltning og kommersielle tjenester, men også tilsvarende store risikoer for den enkeltes grunnleggende rett til personvern. Både kommersiell og offentlig bruk av personopplysninger må reguleres og enkeltindividene må ha konkrete og håndhevbare rettigheter. Dette fordrer uavhengige kontrollorganer med tilstrekkelig myndighet og et aktivt sivilsamfunn, for å bøte på maktubalansen mellom den enkelte og store internasjonale selskaper, eller offentlig myndigheter.	Avvises
66	Inga Marie Nymo Riseth, Gamle Oslo SV	Legge til	215	215	Utdanningen må styrke kompetanser som trengs for å leve i en demokratisk kultur, herunder både kunnskap og kritisk forståelse, ferdigheter, holdninger og verdier.	Avvises
RED14		Legge til	218	218	Nytt avsnitt: "Språk er makt. Likestilling mellom målformene nynorsk og bokmål er et viktig prinsipp, og målformene må sikres reell likestilling på alle samfunnsområder."	Vedtast
67	Bjørn Ofstad, Grünerløkka SV, Oslo	Legge til	219	219	For at valg folk foretar skal være meningsfulle, må staten sørge for nye beslutninger. Forskningen må utføres av forskere på fritt grunnlag og resultatene av forskningen må være offentlig tilgjengelig. utviklingen og effekten av tidligere beslutninger til enhver tid underlegges etterprøving og forskning, som grunnlag for nye beslutninger.	Avvises
68	Samepolitisk Råd og Inkluderingsutvalget	Legge til	221	222	Tillegg ny setning etter punktum: "Vi må hele tiden spørre oss hvem det er som ikke deltar, hvorfor de ikke deltar, og jobbe systematisk for å skape endring."	Avvises
69	Thor Holen, Frogner SV, Oslo	Endre	224	225	Nærmakt byttes med Nærdemokrati	Avvises
70	Repskapet i Oslo SV	Endre	239	239	Demokrati er mer enn å gå til stemmeurnene annethvert år. Forslag: Demokrati er mer enn å delta i valg annethvert år.	Vedtast
RED15		Endre	242	245	Endre til "Derfor vil SV styrke og etablere nye kanaler for direkte folkelig deltakelse og innflytelse. Mindretallsvern skal også ivaretas når demokratiet gjøres mer deltakende. Derfor støtter SV alltid barns rett til å si sin mening og bli hørt, menneskerettighetenes vern av urfolk, minoriteter og alles grunnleggende rettigheter, og at disse skrankene må gjelde ved deltakerdemokrati som ved representativt demokrati."	Vedtast

71	stine akre, trysil SV	Legge til	243	244	Barn og unges deltagelse og påvirkning må sikres på alle politiske nivåer ved at det legges til rette for gode og åpne innspill- og høringsprosesser. Kommunene har et særlig ansvar for at eldre og mennesker med funksjonsnedsettelse skal inkluderes i prosesser som påvirker deres hverdag.	Avvises til fordel for RED15
72	Miljøpolitisk utvalg, Oslo SV	Endre	255	255	Endre til "Naturmangfoldet, jordressursene og kulturlandskapene"	Vedtast.
73	Inger Dyrnes	Legge til	258	259	Alle innbyggere skal ha likeverdig tilgang til offentlige tjenester uavhengig av hvor de bor.	Avvises
74	Repskapet i Oslo SV	Legge til	259	259	som forvaltning av menneskerettighetene, miljøvennlig- og bærekraftig forvaltning av natur og areal,	Avvises
75	Miljøpolitisk utvalg, Oslo SV	Legge til	260	260	legge til "begrensning av klimaendringer, " etter "natur og areal,"	Avvises
76	Bjørge Ofstad, Grünerløkka SV, Oslo	Legge til	291	291	Det er et problem for folkehelsen, og særlig for kvinner, at vårt rettssystem i liten grad makter å dømme, og derved hindre, vold, voldtekt og drap i nære relasjoner.	Avvises
RED16		Endre	299	301	Nyliberalismen har skapt en blind tro på at markedsstyring er den eneste naturlige måten å organisere samfunnet på. Mennesker reduseres til kunder og brukere, og ansatte blir produsenter og rapportører. Dette fører til økte forskjeller, både demografisk og geografisk, og bidrar til avmakt og mistillit.	Vedtast
77	Sosialistisk Ungdom	Endre	299	301	Nyliberalismen har skapt en blind tro på at markedsstyring er den eneste naturlige måten å organisere samfunnet på. Mennesker reduseres til kunder og brukere, og ansatte blir produsenter og rapportører. Dette fører til økte forskjeller, både demografisk og geografisk, og bidrar til avmakt og mistillit. Nyliberalismens hegemoni må aktivt bekjempes for å sikre at makten ligger hos folket.	Avvises til fordel for RED16
78	Repskapet i Oslo SV	Stryke	304	304	Stryk: Staten skal være under, ikke over folk.	Vedtast. Språklig endring
79	Repskapet i Oslo SV	Endre	305	305	Staten skal støtte, ikke støt ut folk.	Vedtast. Språklig endring
80	Hanna Jarstø Ervik (Oslo), Mali Steiro Tronsmoen (Kristiansand), Alf Holmelid (Kristiansand), Ole Jørgen S. Abrahamsen (Kristiansand), Isak Jacobsen (Larvik), Adrian Özkal Lorentzen (Trondheim), Nicolai Bratsberg (Porsgrunn), Marcus Helgesson Svenning (Hitra), Jack Schønberg (Oslo), Lars Berge (Kristiansand), Sunniva Leikanger Yndestad (Bamble), Maria Bonita Igland (Oslo), Sten Ravi Lona Shaw (Bergen), Ole August Iversen (Aukra), Maiken Sætran Lium (Oslo), Hallvard	Endre	317	318	Fra: Både lokale initiativer og nasjonale bevegelser har stått sentralt i byggingen av den norske modellen. Til: Både lokale initiativer og nasjonale bevegelser har stått sentralt i denne kampen.	Vedtast

	Birkeland (Bergen), Sanja Pasovic (Tinn), Anders Ekeland (Bærum)					
RED17		Endre	322	324	Maktforskjellene i samfunnet kommer til uttrykk i velferdsstatens organisering og innhold, og i hvilken grad den er finansiert gjennom et rettferdig og omfordelende skattesystem. Når noen gruppers grunnleggende behov ikke dekkes av velferdsstaten, må det forstås som et uttrykk for at de mangler makt til å påvirke velferdsstatens utforming og innhold. Vårt mål er en raus og humanistisk velferdsstat.	Vedtast Dissens 1: Et mindretall i landsstyret bestående av 14 representanter vil avvise endringen.
81	Repskapet i Oslo SV	Legge til	322	322	Velferden har vært gjenstand for en politisk drakamp mellom rollen som portvokter og døråpner.	Avvises til fordel for RED17
RED18		Endre	338	338	Endre til "Det skaper avmakt når en er avhengig av offentlig sektor og blir overlatt til seg selv i mengden av ordninger uten en reell mulighet til å påvirke avgjørelser som angår ens eget liv.	Vedtast
82	Hanna Jarstø Ervik (Oslo), Ole Jørgen S. Abrahamsen (Kristiansand), Alf Holmelid (Kristiansand), Mali Steiro Tronsmoen (Kristiansand), Isak Jacobsen (Larvik), Adrian Özkal Lorentzen (Trondheim), Nicolai Bratsberg (Porsgrunn), Marcus Helgesson Svenning (Hitra), Jack Schönberg (Oslo), Lars Berge (Kristiansand), Sunniva Leikanger Yndestad (Bamble), Maria Bonita Igland (Oslo), Sten Ravi Lona Shaw (Bergen), Alexander Lange (Bærum), Audun Hammer Hovda (Ringerike), Ole August Iversen (Aukra), Maiken Sætran Lium (Oslo), Hallvard Birkeland (Bergen),	Endre	338	338	Fra: Det skaper avmakt når en er avhengig av offentlig sektor, men ikke har mulighet til å orientere seg i tilbud eller ha innflytelse på det en mener er feil. Til: Det skaper avmakt når en er avhengig av offentlig sektor, men møter stengte dører og mistillit i et system der en har liten innflytelse på det en mener er feil.	Avvises til fordel for RED18

	Anders Ekeland (Bærum)					
83	Repskapet i Oslo SV	Endre	338	338	Endring slik at hele setningen blir: «Det skaper avmakt når en er avhengig av offentlig sektor og blir overlatt til seg selv i en jungel av ordninger uten en reell mulighet til å påvirke avgjørelser som angår ens eget liv.»	Avvises til fordel for RED18
84	Repskapet i Oslo SV	Legge til	340	340	Legge til slik at setningen blir «Velferdsstaten skal være styrt av befolkningens behov, av de ansatte og av borgerne som bruker tjenestene under rammer som er lagt av folkevalgte organer».	Avvises
85	Repskapet i Oslo SV	Endre	344	344	Endring/tillegg slik at setningen blir «Velferden må hele tiden forbedres, og det gjøres best med å satse på de som jobber der og på medvirkning fra de som bruker velferden.»	Avvises
RED19		Legge til	348	348	Unge faller utenfor en rekke ordninger i velferdsstaten. Velferden skal være for alle, uavhengig av alder. Vi kan ikke akseptere at lærlinger, studenter og unge som trenger ytelser fra Nav lever langt under fattigdomsgrensa.	Vedtas
86	Sosialistisk Ungdom	Legge til	348	348	Nyliberalismen har bidratt til et narrativ der det å være ung og fattig ses på som en lukrativ livssituasjon der man kan leve minimalistisk. Å leve i fattigdom og materiell nød må aldri romantiseres eller normaliseres. Unge faller utenfor en rekke ordninger i velferdsstaten. Velferden skal være for alle, uavhengig av alder. Vi kan ikke akseptere at lærlinger, studenter og unge som trenger ytelser fra NAV lever langt under fattigdomsgrensa.	Avvises til fordel for RED19
RED20		Endre	353	353	Endre til: "regulering av boligmarkedet og leiemarkedet"	Vedtas
87	Bjørge Ofstad, Grünerløkka SV, Oslo	Endre	353	353	regulering av markedet, både ved salg og ved utleie, og ved ikke-kommersiell, kooperativ boligbygging, og boligeie.	Avvises til fordel for RED20
88	Repskapet i Oslo SV	Endre	365	365	endre: Vår felles arbeidsinnsats skal komme alle til gode og skal bidra til det kommende nullutslippsamfunnet.	Avvises
89	Repskapet i Oslo SV	Endre	369	370	En kapitalistisk økonomi kjennetegnes av et klassesdelt samfunn, hvor makt og ressurser er skjevfordelt mellom arbeidstakere og kapitaleiere.	Avvises
90	Oddmund Enoksen	Stryke	369	381	Beskrivelsen av kapitalisme som økonomisk system er fullstendig karikert. Påstanden om at "kapitalisten lever av andres arbeid", er jo bare tøv. Kapitalisten lever av eget arbeid - for de fleste jobber jo selv i virksomheten, av avkastning av den kapitalen han har investert i virksomheten og av den innovasjon og organisering som har skapt virksomheten. Sli programforslaget lyder, framstilles det som om det kun er de ansatte som skaper verdiene i en virksomhet. Alle veit jo at det ikke stemmer. Det må både arbeid, kapital, organisering og innovasjon til. Og alle innsatsfaktorer må belønnes hvis det skal bli verdiskaping som så kan fordeles på ansatte i form av lønn, skatt til det offentlige og avkastning til eierne.	Avvises
91	Repskapet i Oslo SV	Stryke	370	371	Stryk: Innenfor denne todelingen er det imidlertid stor variasjon.	Avvises.
92	Repskapet i Oslo SV	Endre	372	372	Endre: Mange bønder og fiskere både eier sin egen arbeidsplass, og lever av sitt eget arbeid.	Vedtas
93	Bjørge Ofstad, Grünerløkka SV, Oslo	Stryke	386	388	Stryk: - frihet til å li tvunget til å innordne seg, frihet over egen arbeidshverdag, frihet fra avhengighet av arbeidsgiver.	Avvises.
94	Repskapet i Oslo SV	Legge til	395	395	tillegg: undergraving av lønns- og arbeidsvilkår, dårligere sikkerhet og et høyere antall ulykker,	Vedtas
95	Sosialistisk Ungdom	Endre	402	403	Unge må ha rett til å fullføre utdanning og ha rett til arbeid, samt sikres vern og rettigheter i møte med arbeidsliv der unge ofte utnyttes.	Vedtas
96	Inger Dyrnes, Lørenskog SV	Endre	402	403	Erstatte nåværende, lignende setning med "Staten bør ta et særskilt ansvar for at unge mennesker og personer med fluktbakgrunn får en stabil tilknytning til arbeidslivet for å hindre utenforskap og fattigdom."	Avvises
97	Ole Jørgen S. Abrahamsen (Kristiansand), Alf	Endre	410	410	Fra: [...] og etnisitet. Til: [...] sosial- og kulturell bakgrunn.	Vedtas

	<p>Holmelid (Kristiansand), Adrian Özkal Lorentzen (Trondheim), Nicolai Bratsberg (Porsgrunn), Marcus Helgesson Svenning (Hitra), Jack Schønberg (Oslo), Hanna Jarstø Ervik (Oslo), Sunniva Leikanger Yndestad (Bamble), Sten Ravi Lona Shaw (Bergen), Alexander Lange (Bærum), Audun Hammer Hovda (Ringerike), Ole August Iversen (Aukra), Maiken Sætran Lium (Oslo), Sanja Pasovic (Tinn), Anders Ekeland (Bærum)</p>					
RED21		Endre	420	421	For et godt og demokratisk arbeidsliv er det viktig med sterke, aktive fagforeninger, landsomfattende tariffavtaler, der de sentrale forhandlingene og streikeretten videreutvikles ikke svekkes.	Vedtas
98	Repskapet i Oslo SV	Legge til	421	421	Tillegg: Vi står foran en omlegging av samfunnet til et nullutslippssamfunn. Arbeidslivet blir en sentral del av den grønne omstillingen. En forutsetning for å få til en rettferdig grøn omstilling er et godt fungerende trepartssamarbeid med felles ambisjon å kutte klimagassutslipp og legge om til nye grønne næringer samtidig som man sikrer at den enkelte arbeidstaker ikke bærer byrden.	Avvises til fordel for RED21
RED22		Legge til	422	422	En aktiv industripolitikk er en viktig del av den grønne omstillingen. En forutsetning for å få til en rettferdig grønn omstilling er at vi jobber aktivt for å ivareta opparbeidede rettigheter og tariffavtaler. Bare gjennom et fungerende trepartssamarbeid, med felles ambisjon om å kutte klimagassutslipp og ivareta naturmangfoldet, kan man sikre at den enkelte arbeidstaker ikke bærer byrden.	Vedtas
99	Anders Ekeland	Endre	423	497	Helhetlig forslag - del 2: Innenfor felles økologiske retningslinjer bør det være stort rom for lokal tilpassing og kreativitet. Hvilken grad av desentralisert arbeidermakt som er best er en løpende diskusjon i forhold til øko-teknologiske endringer som det helt sikkert vil være mange av. En slik sosialisering er vesensforskjellig fra den «planøkonomien» som fantes/finnes i en kommandøkonomi. Den hadde ikke til hensikt å produsere for folks behov på den økologisk mest effektive måten, men en rask industrialisering med utgangspunkt i et overskudd fra landbruket fremskaffet ved tvang. Derfor var disse økonomiene preget av overinvestering i tungindustri og tvangskollektivisering som fratok folk makt og ressurser. Dette var stikk i strid med forslagene om mer demokratisk planøkonomi, med mer arbeider- og bondemakt, hvor en positiv tilbakekobling mellom utvikling av forbruksvareindustri/tungindustri for å få til et frivillig bytte mot landbruksvarer var den sentrale mekanismen i planøkonomien. I noen bransjer, spesielt IKT baserte tjenester er stordriftsfordelene, være enorme. Når et program først er utviklet, er det praktisk talt gratis å lage nye eksemplarer. I mange tilfeller har vi her «naturlige monopoler», det gjelder spesielt sosiale medier, verden trenger ikke mange hundre ulike Facebook-lignende plattformer, vi vil ikke ha 100 forskjellige	Avvises

				<p>operativsystemer, tekstbehandlere og regneark. Vi vil ikke og kan ikke ha markeder preget av mange små aktører slik som den borgerlige økonomiske ideologien hevder at er idealet. SV mener at Internett tilhører menneskeheten og at i dagens stormaktsdominerte verden bør styringen med Internett grunnstruktur overtas av FN. FN bør tilby en ikke-kommersiell sfære/plattform for sosiale medier og handel hvor brukerne kan være sikre på at de ikke blir overvåket eller at deres personlige data blir gjort til en vare for å kunne selge reklame. FN er langt fra den formen for styring en vil ha når økososialismen har seiret i hele verden, men ville være et klart framskritt i forhold til dagens situasjon. Den norske økonomien er preget av at viktige næringer er lokalisert utenom de administrative sentra. Siden kapitalismen i sin natur er et sentraliserende system, globalt, kontinentalt, nasjonalt og lokalt så ser vi alle land at hovedstadsregionen og noen få andre storbyregioner blir en supermagneter som suger til seg arbeidsplasser og dermed også folk. Det går svært ofte en verdistrøm, et ulikt bytte mellom sentrum og periferi. De som produserer aluminium, fisk og korn tjener langt mindre enn de som produserer administrasjon, og bare en brøkdel av de som produserer spekulasjon. Det det er en viktig grunn til at alle «vil» til pressområdene. For boligmarkedet har dette den konsekvens at det alltid er høy etterspørsel og høye priser i sentrale strøk og langt lavere etterspørsel/priser i periferien. En kan ikke bygge seg bort fra stadig høyere priser i sentrale strøk. Siden etterspørselen alltid er høy vil det å bygge tettere, mindre og dårligere ikke ha noen merkbar effekt på prisene, bare øke profitten. Det viktigste virkemiddelet en har er å føre en meget restriktiv arealpolitikk i pressområdene. Her må en ikke legge til rett for flere arbeidsplasser og boliger. Det vil bare føre til at man bygger ned de grønne områdene i sentrale strøk og tømmer distriktene for arbeidsplasser og folk.</p>		
100	Anders Ekeland	Endre	423	499	<p>Helhetlig forslag - Del 1: SVs prinsippprogram – forslag til endring av «Økonomi»: Den økonomiske politikken må i likhet med politikken på alle andre områder ha som mål å beholde et mest mulig stabilt klima og redusere tapet av natur. Skal en slik helt nødvendig omstilling være mulig må politikken være sosialt rettferdig og den må erstatte alles konkurranse med alle med en økonomi hvor vi i felleskap produserer for våre nødvendige behov, ikke for profitt. Konkurranse skaper økologisk krise, monopol og ulikhet Det som kjennetegner kapitalismen, er stordriftsfordeler. Det skaper en evig kamp om markedsandeler fordi en tjener mest på den siste enheten som blir produsert. Dermed får en ikke bare mest profitt ved å øke produksjonen – en kan også senke prisene og utkonkurrere de andre. Den som har mest profitt kan også bruke mer ressurser på reklame, forskning og utvikling, tiltrekke seg den beste arbeidskraften ved bedre lønninger. Kapitalismens grunnlov er at konkurranse skaper «monopol», i praksis en situasjon med en håndfull av storprodusenter og en rekke små og mellomstore bedrifter. Hvis det ikke hadde vært teknologisk utvikling så hadde vi hatt monopoler. I dataalderens første tiår var IBM «monopolist» med stormaskinteknologi, som så ble utfordret av DEC, Norsk Data og andre mini-maskiner, som igjen ble utfordret av små, «søte» garasjefirmaer som Microsoft og Apple. Det finnes derfor ikke noen form for rettferdig konkurranse som skape en myriade av små produsenter uten markedsrett. Det ville heller ikke være effektivt. De små bedriftene som ble dominerende giganter vant markedsandeler fordi de hadde en bedre teknologi, kunne produsere bedre, mer og billigere i en positiv tilbakekoblingsløype. Konkurransens «alles kamp mot alle» skaper et evig jag etter lavere kostnader, på råvarer som arbeidskraft. Dermed blir lønnskrav og miljøkrav noe kapitaleierne med nødvendighet kjemper mot. Produksjon flyttes til land med billigere arbeidskraft og svakere klima- og miljøkrav. En kan ikke skape rettferdig konkurranse ved å regulere markeder, men det er likevel veldig viktig å arbeide for øko-avgifter og øko-standarder. Ingen øko-avgift eller regulering vil være teknologinøytral, for noen bedrifter, for noen produkter vil det være lettere å tåle slike reguleringer. Noen firmaer vil dermed styrke sin konkurransekraft og utkonkurrere andre, noe som øker deres markedsrett. Kampen mot dominerende bedrifter, i ITK næringen, i detalj- og engroshandel (kjededannelse) med tradisjonelle konkurransetiltak som oppsplitting og tvangssalg har vist seg å</p>	Avvises

					ha veldig liten effekt. Økososialisters svar, vår hovedstrategi er å sosialisere slike gigantbedrifter og innføre arbeidermakt i dem. Sosialisering innebærer at felleskapet ved staten eier alle alt areal, alle ressurser, all samfunnsmessig infrastruktur og delegerer ulike grader av eiendoms og/eller bruksrett til ulike felleskap. SV ønsker for eksempel å sosialisere dagligvarekjedene, oppheve konkurransen mellom dem for å unngå at krav til lønns- og arbeidsforhold, økologiske standarder osv. blir svært vanskelige å innføre fordi den forrykker konkurranseforholdene. En slik sosialisering er viktig for å forhindre overetablering, forhindre ressursødende reklamekriger, for å kunne fordele alle produktive framskritt i form av kortere og bedre arbeidshverdag.	
101	Anders Ekeland	Endre	423	499	Del 3 - helhetlig ny tekst: Parallelt med en restriktiv arealpolitikk må legge til rette for at god kommunikasjon, god mulighet for å ha hjemmekontor gjør det på kort sikt mulig å bo lenger fra sentrum og dermed snu strømmen. For med kompetent arbeidskraft i periferien vil det også være lettere å etablere bedrifter i periferien og dermed gjøre kombinasjonen av hjemmekontor, kort veil til både natur og jobben til en realitet. Bare en restriktiv arealpolitikk kan først bremse og så senere snu den vedvarende sentraliseringen vi har sett siden krigen – om enn med varierende styrke. Det å etablere og flytte statlige institusjoner er mulige virkemidler, men ved bruk av arealpolitikken vil en også få flyttet vekst i privat virksomhet vekk fra pressområdene. Når næringsarealer blir frigjort i sentrale strøk bør de gjøres om til grønne områder for landbruk, rekreasjon og kultur.	Avvises
RED23		Endre	427	427	Endre fra "det økonomiske systemet" til "En sosialistisk økonomi"	Avvises
102	Sosialistisk Ungdom	Endre	426	426	Endre fra "Den økonomiske og tekniske utviklingen" til "En sosialistisk økonomi"	Avvises til fordel for RED23
103	Stine Akre, trysil sv	Legge til	429	430	Styring skjer gjennom aktivt eierskap, lovregulering og med økonomiske virkemidler.	Avvises
104	Bjørge Ofstad	Legge til	433	433	Kapitalismens behov for uavbrutt vekst har, sammen med staten og frivillige organisasjoner, bidratt til å skape en sterk velferdsutvikling. Den driver også	Avvises
RED24		Endre	433	435	Kapitalismens behov for uavbrutt vekst har skapt en sterk forbruksvekst, og driver også fram større global og nasjonal ulikhet, en livstruende miljøkrise og systemtruende finanskriser.	Vedtas
105	Repskapet i Oslo SV	Endre	433	435	Kapitalismens behov for uavbrutt vekst har skapt en sterk velstandsutvikling, men driver også fram større global og nasjonal ulikhet, utnyttelse av arbeidere, en livstruende miljøkrise og systemtruende finanskriser.	Avvises til fordel for RED24
106	Ole Jørgen S. Abrahamsen (Kristiansand), Alf Holmelid (Kristiansand), Hanna Jarstø Ervik (Oslo), Isak Jacobsen (Larvik), Adrian Özkal Lorentzen (Trondheim), Nicolai Bratsberg (Porsgrunn), Marcus Helgesson Svenning (Hitra), Jack Schönberg (Oslo), Lars Berge (Kristiansand), Mali Steiro Tronsmoen (Kristiansand), Sunniva Leikanger Yndestad (Bamble), Sten Ravi	Endre	433	435	Fra: Kapitalismens behov for uavbrutt vekst har skapt en sterk velstandsutvikling, men driver også fram større global og nasjonal ulikhet, en livstruende miljøkrise og systemtruende finanskriser. Til: Kapitalismens behov for uavbrutt vekst har skapt en sterk produktivitetsvekst, men driver også fram større global og nasjonal ulikhet, en livstruende miljøkrise og finanskriser.	Avvises til fordel for RED24

	Lona Shaw (Bergen), Alexander Lange (Bærum), Audun Hammer Hovda (Ringerike), Ole August Iversen (Aukra), Maiken Sætran Lium (Oslo), Anders Ekeland (Bærum)					
RED25		Endre	437	458	<p>Forslag til ny tekst: I den nyliberalistiske markedsøkonomien reguleres markedene til fordel for de største og mektigste aktørene. Dagens monopolkapitalisme må derfor reguleres slik at vi får rettferdig konkurranse. Vi må regulere økonomien slik at ingen kan tjene penger på å utnytte og underbetale arbeidsfolk eller ødelegge miljøet, og gi bedre vilkår til de aktørene som bidrar til å løse de store utfordringene i vår tid.</p> <p>Gjennom økt demokratisk styring av økonomien skal kapitalistisk logikk få en mindre dominerende plass, mens det aktivt legges til rette for et mangfold av sosialistiske praksiser. Dette innebærer ulike former for eierskap – som arbeidereie, samvirker og offentlig eie. Ideelle aktører og selskaper som styres etter andre mål en ren profittmaksimering er også viktige elementer i en sosialistisk økonomi. Særlig lokalsamfunnene skal få mer demokratisk eierskap og styring i økonomien.</p> <p>Dissens 1: Vårt mål er å endre dagens kapitalistiske system til en demokratisk styrt, sosialistisk økonomi. For: El-noush, Kjelsnes, Snyen, Heggelund Mot: Bell, Eidsvoll</p>	<p>Vedtast</p> <p>Dissens 2: Et mindretall i landsstyret bestående av 15 representanter ønsker å stryke siste setning: "Vårt mål er å endre dagens kapitalistiske system til en demokratisk styrt, sosialistisk økonomi."</p>
107	Ole Jørgen S. Abrahamsen (Kristiansand) Alf Holmelid (Kristiansand), Isak Jacobsen (Larvik), Adrian Özkal Lorentzen (Trondheim), Nicolai Bratsberg (Porsgrunn), Marcus Helgesson Svenning (Hitra), Jack Schönberg (Oslo), Lars Berge (Kristiansand), Mali Steiro Tronsmoen (Kristiansand), Hanna Jarstø Ervik (Oslo), Sunniva Leikanger Yndestad (Bamble), Sten Ravi Lona Shaw (Bergen), Alexander Lange (Bærum), Audun	Endre	437	442	<p>Fra: I den nyliberalistiske markedsøkonomien reguleres markedene til fordel for de største og mektigste aktørene. Vårt mål er markeder som bygger på prinsippet om rettferdig konkurranse og som er regulert for å ta vare på mennesker og miljø. Reguleringene må gjøre det umulig å tjene penger på å underbetale arbeidere og ødelegge miljøet. Vi vil styrke de aktørene i økonomien som vil bruke sin skaperevne og tiltakslyst til å løse de felles utfordringene vi står ovenfor. Til: Kapitalistisk markedsøkonomi er til fordel for de største og mektigste aktørene. Vårt mål er en økonomi bygget på prinsipper om rettferdig fordeling av makt og rikdom, som ikke går ut over naturens tåleevne. En økonomi som evner å løse de felles utfordringene vi står ovenfor.</p>	<p>Avvises til fordel for RED25</p>

	Hammer Hovda (Ringerike), Ole August Iversen (Aukra), Maiken Sætran Lium (Oslo), Hallvard Birkeland (Bergen), Anders Ekeland (Bærum)					
108	Repskapet i Oslo SV	Legge til	438	438	legge til "åpenhet og," foran rettfærdig konkurranse.	Avvises til fordel for RED25
109	Sosialistisk Ungdom	Stryke	440	442	Stryke "Vi vil styrke de aktørene i økonomien som vil bruke sin skaperevne og tiltakslyst til å løse de felles utfordringene vi står ovenfor."	Avvises til fordel for RED25
110	Nordreisa SV	Stryke	443	452	stryk dissens	Ikke realitetsbehandlet
PD1-F	Programkomiteens flertall (Fylkesnes, Boye, Bell, Vinje, Dale, Morabit)	Legge til	444		Selskaper som styres etter prinsipper om arbeidereie, samvirker, ideelle aktører og bedrifter med andre mål enn ren profittmaksimering, er praksiser som vil få bedre vilkår i en sosialistisk økonomi. Lokalsamfunn skal få økt mulighet til å eie og styre økonomisk liv demokratisk, både gjennom kommunen og andre lokale felleskap.	Avvises til fordel for RED25
PD1-M	Programkomiteens mindretall (Øvstegård, Foss, Snyen, El-noush)	Legge til	444		Vi vil endre dagens kapitalistiske system til en demokratisk styrt økonomi bestående av et mangfold av sosialistiske praksiser. Lokalsamfunn skal få mer demokratisk eierskap og styring i økonomien, i tillegg til nasjonalt eierskap, utbredt selveie, arbeidereie, samvirker og små private bedrifter i et regulert marked.	Avvises til fordel for RED25
111	Repskapet i Oslo SV	Stryke	468	468	Stryke første setning.	Avvises
RED26		Endre	478	478	Dette skaper finansiell ustabilitet og forsterker klima- og miljøskader.	Vedtast
112	Repskapet i Oslo SV	Endre	478	478	Dette skaper finansiell ustabilitet og forsterker framtidig klima- og miljøskader.	Avvises til fordel for RED26
113	Sosialistisk Ungdom	Endre	479	479	Endre fra "forverre framtidige klimaskader" til "forverre klimaødeleggelsene"	Avvises
114	Repskapet i Oslo SV	Legge til	482	482	Et progressivt skattesystem, med høyere skattebyrde for de med mest kapital er en nødvendig forutsetning for sosial rettferdighet. Privat rikdom og offentlig fattigdom er en oppskrift på økt ulikhet	Vedtast
RED27		Endre	484	488	Produksjonen av materielle goder er bare en side av økonomien. Å investere i mennesker, gjennom god utdanning, velfungerende helse- og omsorgstjenester og et velutviklet kulturliv som sikrer menneskers fysiske og psykiske helse er avgjørende for å sikre velferdsutvikling og gode liv. I Norge har vi i flere tiår lyktes godt med å løse velferdsoppgavene gjennom demokratisk styring av en sterk velferdsstat og kommuner med økonomisk handlefrihet. Markedstenkning i og underfinansiering av offentlig sektor må erstattes med et mer omfordelende skattesystem og økt medbestemmelse til dem som utfører arbeidet i sektoren.	Vedtast
115	Mali Steiro Tronsmoen (Kristiansand), Alf Holmelid (Kristiansand), Hanna Jarstø Ervik (Oslo), Isak Jacobsen (Larvik), Nicolai Bratsberg (Porsgrunn), Marcus Helgesson Svenning (Hitra), Jack Schønberg	Endre	484	488	Fra: Etter hvert som menneskenes grunnleggende materielle behov dekkes, bør en større del av samfunnets ressurser prioriteres til andre goder som øker livskvaliteten. Dette inkluderer kultur, idrett, reise og andre opplevelser, men også undervisning, helse og omsorg. Det betyr at en større andel av inntektene bør brukes på å forbedre velferdsgodene gjennom skatteinntektene. Til: Produksjonen av materielle goder er bare en side av økonomien. Å investere i mennesker, gjennom god utdanning, velfungerende helse- og omsorgstjenester og et velutviklet kulturliv som sikrer menneskers fysiske og psykiske helse er avgjørende for å sikre velstandsutvikling og gode liv. I Norge har vi i flere tiår lyktes godt med å løse velferdsoppgavene gjennom demokratisk styring av en sterk velferdsstat og kommuner med økonomisk handlefrihet. Markedstenkning i og underfinansiering av offentlig sektor	Avvises til fordel for RED27

	(Oslo), Lars Berge (Kristiansand), Maria Bonita Igland (Oslo), Sten Ravi Lona Shaw (Bergen), Alexander Lange (Bærum), Ole August Iversen (Aukra), Maiken Sætran Lium (Oslo), Hallvard Birkeland (Bergen), Anders Ekeland (Bærum)				må erstattes av tillit til de ansatte og et skattesystem som sikrer finansieringen av disse fellesskapsoppgavene.	
116	Sosialistisk Ungdom	Legge til	490	490	Legge til "sosialistisk", så setningen blir: "Vårt mål er å skape en sosialistisk økonomi som dekker menneskelige behov innenfor naturens tåleevne."	Avvises
117	Ole Jørgen S. Abrahamsen (Kristiansand), Mali Steiro Tronsmoen (Kristiansand), Alf Holmelid (Kristiansand), Hanna Jarstø Ervik (Oslo), Isak Jacobsen (Larvik), Adrian Özkal Lorentzen (Trondheim), Nicolai Bratsberg (Porsgrunn), Marcus Helgesson Svenning (Hitra), Jack Schönberg (Oslo), Lars Berge (Kristiansand), Hanna Jarstø Ervik (Oslo), Sunniva Leikanger Yndestad (Bamble), Maria Bonita Igland (Oslo), Sten Ravi Lona Shaw (Bergen), Alexander Lange (Bærum), Audun Hammer Hovda (Ringerike), Ole August Iversen (Aukra), Maiken Sætran Lium (Oslo), Hallvard Birkeland (Bergen), Anders Ekeland (Bærum)	Endre	492	498	Fra: For å lykkes er vi nødt til å anerkjenne behovet for å ha andre mål for samfunn og individ enn vekst og materielt forbruk – gode livsbetingelser, økt fritid fremfor økt inntekt og et sirkulært forbruksmønster er eksempler på dette. Samtidig har vi en lang vei å gå for å nå målet om å dekke menneskelige behov, og derfor må økonomisk omfordeling og en godt finansiert velferdsstat være en sentral del av den grønne omstillingen av økonomien. Skal det norske samfunnet kunne oppleves som et reelt fellesskap, må de økonomiske ulikhetene reduseres i stedet for å forsterkes. Til: For å lykkes er vi nødt til å skape en systemendring. Vi må skape en sosialistisk økonomi som ikke har vekst og økt materielt forbruk som grunnleggende insentiver for produksjon. Økonomien må legge til rette for gode livsbetingelser, sirkulært forbruksmønster, mindre ulikhet og økt fritid. Skal dette lykkes i vår tid, må sosialisme på norsk også innebære at en godt finansiert velferdsstat er en del av den grønne omstillingen.	Vedtas

118	Alf Holmelid	Endre	500	500	Natur og klima	Vedtas
119	Miljøpolitisk utvalg Vestland SV vÅsmund Berthelsen	Endre	500	526	<p>Dette er første del av det andre forslaget til miljøpolitisk utvalg i Vestland SV til omformulering av kapittelet natur: Natur og solidaritet. Alt som er i og innenfor jordas atmosfære er et økosystem. Menneskene og deres samfunn er derfor en uadskillelig del av naturen, uansett om de erkjenner dette eller ikke. 1800-tallets kapitalistiske økonomi som fortsatt dominerer, betrakter forholdet mellom mennesker og natur som en "kamp mot naturen". Forbrenning av fossil energi truer med å forstyrre dette økosystemet dramatisk både ved klimagassutslipp som skaper global oppvarming og ved at stadig mer omfattende inngrep i økosystemer som reduserer det livsviktige naturmangfoldet. I tillegg raner vi fremtiden for ikke-fornybare materialer, og gjennom inntrengning i dyrenes verden utsetter vi oss og dyrene for farlige virus med ukjente konsekvenser. Kapitalismen er et system hvor produksjonen av de fleste varer og tjenester krever store investeringer i kapital. Dermed vil det alltid være mest lønnsomt å produsere mest mulig, fordi investeringskostnadene da blir fordelt på flest mulig produserte enheter. Det er mest profitt på den siste enheten som blir produsert. Systemets tvangsmessige profittmaksimering har dermed innebygd et evig behov for mer ressurser og areal uten hensyn til konsekvensene for naturen. Dette systemet er ikke bærekraftig, det er på vei mot flere økologiske kriser. Det avgjørende for å få til et systemskifte er at «de mange» mobiliseres for tiltak som reduserer alle typer utslipp og naturinngrep. All klima- og miljøpolitikk må utformes slik at de som har lite skal få mer og de som har mye skal få mindre. Hva vi produserer og forbruker er styrt av priser. Men det er umulig å sette en prislapp på natur. Det som derimot er mulig og viktig er å bruke økologisk korrigerende, dvs. demokratisk bestemte priser på klima- og naturødeleggende aktivitet, dvs. øko avgifter. All bruk av øko avgifter være nært og tydelig knyttet til inntektsutjamning. Reguleringer, vern, forbud, øko teknologiske standarder har også en pris. Vern og fredning er ensbetydende med å sette en uendelig høy pris på naturen. Krav om øko standarder på bygninger, produkter, jordbruk, dyrehold, fiskeoppdrett vil også i de aller fleste tilfeller føre til økte priser. Når en bruker slike virkemidler vil en ikke få noen avgiftsinntekter. For å få oppslutning om redusert forbruk som følge av prisstigning etter innføring av slike økologiske standarder, må det føres en lønnspolitikk som helt entydig viser at økososialistisk politikk betyr dramatisk reduksjon av inntektsforskjellene i samfunnet. Spesielt viktig er det å gjennomføre kraftige reduksjoner i høye lønninger til politikere og ledere i det offentlige og de private, kontrollert virksomhet for å vise vilje til inntektsutjamning. SV anser ikke de lønninger som arbeidsmarkedet skaper som riktige eller rettferdige. Det er et overordnet prinsipp i SVs politikk at forbruk av ressurser og energi må ned i den rike delen av verden. Mange sterke økonomiske og politiske interesser i arbeider for fortsatt sterk vekst. Men denne veksten er ikke bærekraftig. All ny energi og produksjon krever ressurser, og det er forbruk av natur. Derfor er vårt utgangspunkt at den eneste rene energien er den energien som ikke blir brukt, at den eneste virkelig bærekraftige produksjonen er den som gjør at naturen er i minst like god stand etter høsting som før. Det er allerede ødelagt altfor mye natur, så tiår og hundreår framover er vern og gjenoppretting av natur hovedoppgaven. Produksjon av fornybar energi som innebærer naturinngrep, som for eksempel vindturbiner, må foregå i allerede bebygde områder. Et økososialistisk Norge må klare seg med summen av energi vi kan få fra eksisterende, utbygd vannkraft, vindkraft, solkraft pluss ny urban og bygningsbasert fornybar energi.</p>	Avvises
120	Miljøpolitisk utvalg, Oslo SV	Flytte	500	550	<p>Kapittelet "natur" bør komme tidligere i programmet. Hver gang vi leser AP sine program humrer vi/blir opprørt over hvor langt bak i programmet klima, miljø og natur har kommet. Slik er ikke SV. Kapitlet passer godt inn mellom kapitlene "nærmakt" og "staten". Aller helst tidligere også.</p>	Avvises
121	Einar Svendsen, miljøpolitisk utvalg Vestland SV	Endre	500	551	<p>Miljøpolitisk utvalg i Vestland SV sender inn to helhetlige forslag til kapittelet Natur. Dette er uforma av Einar Svendsen: Natur og Klima Prinsipper: De siste tiårene har vi blitt så mange på jorden, og under kapitalismen utviklet så avansert teknologi, at mennesket for første gang i historien skaper vesentlige</p>	Avvises

					<p>globale fotavtrykk i økosystemene både på land og i havet. Dette medfører et enormt ansvar for å sikre rik og ren natur for all fremtid, noe som krever en overgang fra dagens rovdyrkapitalisme til fremtidens økososialisme. Langsiktige mål og strategier Hovedproblemet er at vi utfordrer naturens bæreevne og motstandskraft gjennom å slippe ut for mye klimagasser, ødelegge og forurense for mye natur og redusere naturmangfoldet. I tillegg raner vi fremtiden for ikke-fornybare materialer, og gjennom inntrengning i dyrenes verden utsetter vi oss og dyrene for farlige virus med ukjente konsekvenser. Gjennom en restrukturering av samfunnet skal vi legge til rette for at menneskene klarer å høste det vi trenger fra naturen, uten at vi mister noe av den. Det handler om mindre ressursbruk, tilstrekkelig vern, reelt bærekraftig bruk, og en overgang til sirkulært forbruk. Slik skal vi ivareta naturens karbonlagre og bufferkapasitet mot naturskade og andre effekter av klimaendringene, samt tilgang til rike naturopplevelser. I det sirkulære samfunnet er avfallsdumping redusert til et minimum. Karbonfangst og -lagring (KFL/CCS) er regelrett avfallsdumping, og SV stiller spørsmålsteget med denne form for problemløsning. Etter jordbruket ble oppfunnet, gav det rom for mange flere mennesker på jorden. Jordbruket med sine monokulturer er vesentlige inngrep i naturen, men grunnet matbehov er det urealistisk å gå tilbake til jakt- og sankesamfunnet. Det forventes at befolkningsveksten på jorden stopper på ca. 10-11 milliarder i siste halvdel av dette århundre. Det vil kreve mer og bedre fordeling av sunn mat. For å forhindre videre rovdrift på landjorden som f.eks. utstrakt soyaproduksjon, kan dette økte matbehovet dekkes gjennom fornuftig dyrking av havet. (Alternativet kan være en énbarnspolitik som i løpet av et par hundre år vil redusere folketallet betraktelig). Klimaforskerne har i flere tiår prøvd å advare mot klimagassutslipp. Ennå er det svært mange som ikke bryr seg, men de siste årene har vi sett en holdningsendring. Dessverre går det alt for seint med utfasingen av fossilt brensel, og en sakte men sikker «forsuring» av havet er på gang med uante marinøkologiske konsekvenser. SV har et mål om at vi i den rike vesten må redusere forbruket vårt vesentlig, men dette vil ta lang tid, noe vi ikke har. En mellomløsning er derfor kjøpt å skaffe nok fornybar energi, primært fra vann, sol og vind, til å dekke dagens kraftbehov. Dette kan gjøres med minimal påvirkning av lite berørt natur, f.eks. med solceller på bygninger og over parkeringsplasser etc., og der havvindparker beskytter natur som til dels er degradert av fiskeriene. Dette vil kreve økt mineralutvinning som må skje under strenge miljømessige og menneskelige reguleringer. Elektrifisering av samfunnet gjennom fornybar energi er i seg selv en vesentlig energibesparelse. SV støtter nåværende regjeringens program om at «Klima og natur skal være en ramme rundt all politikk». Da må vi innføre demokratisk bestemte økologisk korrigerende priser på klima- og naturødeleggende aktivitet. Slike økoavgifter bør knyttes til inntektsutjevning f.eks. slik det er foreslått for Karbonavgift til fordeling (KAF). I en økososialisme for fremtiden sidestilles målet om sterke fellesskap med små forskjeller og stor grad av mangfold, med målet om sterke økosystemer med stort artsmangfold. Mennesket er ikke bare avhengig av naturen, vi er en del av den, og vi deler dens skjebne.</p>	
122	Anders Ekeland, Hallvard Birkeland, Diane Berbain	Endre	500	551	<p>(Del 1 av flere) Helhetlig endringsforslag til kapittelet «Natur», ny tittel «Kampen mot den økologiske krisa» Alt som er i og innenfor jordas atmosfære er et økologisk system. Menneskene og deres samfunn er derfor en uadskillelig del av naturen. 1800-tallets kapitalistiske ideologi som fortsatt dominerer, betrakter forholdet mellom mennesker og natur som en "kamp mot naturen". Forbrenning av fossil energi truer med å forstyrre dette økosystemet dramatisk både ved klimagassutslipp som skaper global oppvarming og indirekte ved stadig mer omfattende inngrep i økosystemer som tidligere var lite berørt av mennesker. De fleste av disse inngrepene hadde vært umulige uten omfattende bruk av fossil energi. Kapitalismen er et system hvor produksjonen av de fleste varer og tjenester krever store investeringer i kapital. Dermed vil det alltid være mest lønnsomt å produsere mest mulig, fordi investeringskostnadene da blir fordelt på flest mulig produserte enheter. Det er mest profit på den siste enheten som blir produsert. Systemets tvangsmessige profittmaksimering har dermed innebygd</p>	Avvises

					<p>et evig behov for mer ressurser og areal. Dette systemet er ikke bærekraftig, det er på vei mot flere og mer dramatiske økologiske katastrofer. Det avgjørende for å få til et systemskifte er at «de mange» mobiliseres for tiltak som reduserer utslipp og naturinngrep. All klima- og miljøpolitikk må så langt det er mulig utformes slik at de som har lite skal få mer og de som har mye skal fratras mye. Hva vi produserer og forbruker er styrt av priser. Men det er umulig å sette en prislapp å på natur. Det som derimot er mulig og viktig er å bruke økologisk korrigerte, dvs. demokratisk bestemte priser på klima- og naturødeleggende aktivitet, dvs. øko-avgifter. Problemet er at økologisk sett helt nødvendige, stadig stigende avgifter er sosialt urettferdige. Derfor må all bruk av øko-avgifter være nært og tydelig knyttet til inntektsutjamning. En månedlig direkte utbetaling av en lik andel av avgiftsinntektene bør derfor være hovedregelen. Reguleringer, vern, forbud, øko-teknologiske standarder har også en pris. Vern og fredning er ensbetydende med å sette en uendelig høy pris på naturen. Krav om øko-standarder på bygninger, produkter, jordbruk, dyrehold, fiskeoppdrett etc. vil også i de aller fleste tilfeller føre til økte priser. Når en bruker slike virkemidler vil en ikke få noen avgiftsinntekter. For å få oppslutning om redusert forbruk som følge av prisstigning etter innføring av slike økologiske standarder, må det føres en lønnspolitikk som helt entydig viser at økososialistisk politikk betyr dramatisk reduksjon av inntektsforskjellene i samfunnet. Spesielt viktig er det å gjennomføre kraftige reduksjoner i høye lønninger til politikere og ledere i offentlig kontrollert virksomhet for å vise vilje til inntektsutjamning. SV anser ikke de lønninger som arbeidsmarkedet skaper som riktige eller rettferdige. Vi vil arbeide mye mindre lønnsforskjeller innenfor og mellom alle yrker og næringer. (fortsettes i del 2)</p>	
123	Anders Ekeland, Hallvard Birkeland, Diane Berbain	Endre	500	551	<p>(Del 2 av helhetlig tekst til natur) Klima- og naturkrise – en helhetlig politikk Det er et overordnet prinsipp i SVs politikk at unødvendig forbruk av ressurser og energi må ned. Faren for at det grønne skiftet skal bli et grått skifte er overhengende, siden for i alle næringer med stordriftsfordeler «vokse eller dø», dvs. vokse eller bli utkonkurrert. Uten kraftig kollektiv handling vil derfor arbeidere være interessert i at deres bedrift, deres næring, deres land vinner i den nådeløse konkurransen. Politisk gjenspeiles denne systemtvangen ved at «alle» er for vekst. Økonomisk gjenspeiles det i at lav vekst, for ikke snakke om negativ vekst betyr krise. Det finnes ingen grønn vekst. All ny energi og produksjon krever ressurser, som er forbruk av natur. Derfor er vårt utgangspunkt at den eneste rene energien er den energien som ikke blir brukt, at de eneste virkelig bærekraftige varene er de som høstes av naturen slik at den er i minst like god stand etter høsting som før. Det er allerede ødelagt altfor mye natur, så tiår og hundreår framover er vern og gjenoppretting av natur hovedoppgaven. Produksjon av fornybar energi som innebærer merkbare naturinngrep, som for eksempel vindturbiner, må foregå i allerede bebygde områder. De vindturbiner som er bygd i naturen skulle følgelig aldri vært bygd. Et økososialistisk Norge må klare seg med summen av energi vi kan få fra eksisterende vannkraft pluss ny urban og bygningsbasert fornybar energi. Havvindprosjekter må ikke planlegges før alle muligheter for urban sparing og produksjon av fornybar energi er uttømt, da havvind også medfører betydelige naturinngrep. Kjernekraft har fortsatt et betydelig avfallproblem og fortsatt sikkerhetsproblemer, ikke minst fordi det i liket med annen sentralisert kraftproduksjon og fordelingsinfrastruktur kan rammes av langtrekkende raketter. Utbygging av lokal fornybar energiproduksjon er derfor også en del av totalforsvaret. Kapitalismen er et sløssaktig, anti-økologisk system Energimengden fra vannkraft og framtidig urban fornybar kraft er helt klart tilstrekkelig for et godt liv. Kapitalismen er et utrolig sløssaktig system, blant annet gjennom militærvesen, reklame og systembetinget bruk og kast. Mindre reklame og militærvesen gir mindre sløsing og et bedre liv. SV tar ikke som utgangspunkt at vi skal erstatte dagens fossile energimengde med en tilsvarende mengde fornybar energi. Kampen for en bærekraftig og sosialt rettferdig reduksjon i energi- og ressursbruk, nedvekst, er veien SVs mål, et økososialistisk samfunn. Noen nødvendige naturgjenoppsettstiltak vil nok også begrense mengden fornybar energi som kan produseres, for eksempel innføring av</p>	Avvises

					minstevannføring i tørrlagte elver. For å komme inn i en samfunnsutvikling som fører til en bærekraftig sirkulær økonomi så må kostnadene ved ødeleggelse av klima og natur synliggjøres gjennom avgifter og reguleringer. Fossil energi må prises så høyt at den ikke lenger blir forbrent. Fornybar energi må prises slik at reparasjon og resirkulering lønner seg i forhold til bruk og kast.	
124	Anders Ekeland, Hallvard Birkeland, Diane Berbain	Endre	500	551	(Del 3 helhetlig tekst) Falske løsninger og grønnvasking Siden det for dagens kapitalisme er praktisk talt umulig å venne seg av med billig fossil energi, blir det stadig lansert løsninger på det problemet som i praksis ikke er løsninger. De fleste av dem kommer ikke forbi demonstrasjonsstadiet fordi de blir for dyre, spesielt når avgiften på utslipp - karbonavgiften - er veldig lav. SV går derfor mot å å subsidiere løsninger som karbonfangst og -lagring. Hittil er ikke karbonfangst og -lagring blitt brukt til å fjerne utslipp fra kull- og gasskraftverk fordi strømmen blir alt for dyr. Hvis man innførte karbonavgift med omfordeling, ville likevel neppe strømmen fra fossile kraftverk med karbonfangst og lagring kunne konkurrere med elektrisk kraft fra sol- og vindkraft. Derfor ser man nå bare på CO2 utslipp som ikke skyldes bruk av fossil energi, som sementproduksjon og søppelbrenning. Problemet er at hvis sement må betale de fulle økologiske kostnadene ved sine utslipp, så vil alternativer som grønt stål, limtre, bedre utnyttelse av eksisterende sementbasert infrastruktur ofte være billigere. Limtre er i tillegg en måte å fange og lagre CO2. Når søppel blir avgiftsbelagt for å dekke kostnadene ved karbonfangst så vil det å utvikle emballasje som ikke er bruk og kast bli lønnsomt og behovet for brenning av søppel bli kraftig redusert. Det å fjerne det søppelproblemet som bruk-og-kast kapitalismen ha skapt langt mer effektivt og billigere enn enorme subsidier til karbonfangst. Det tilsvarende gjelder for hydrogen, hvor det i de aller fleste tilfeller er mer effektivt og billigere å bruke fornybar strøm direkte. Biodrivstoff er heller ingen løsning. For det første fordi det gir store CO2 utslipp i en situasjon hvor vi for all del må unngå å nå kritiske vippepunkter. Det er ingen trøst at biodrivstoff er karbonnøytralt i det lange løp, et løp som er altfor langt gitt 1,5 graders grensen. For det andre vil omfattende bruk av biodrivstoff kraftig forsinke utviklingen av teknologi som er utslippsfri, som f.eks. bruk av seil i skipsfart. Det vil også forhindre en helt nødvendig reduksjon den totale mengden av transport, forhindre kortreiste produkter. Alle økologiske kostnader bør gjenspeiles enten i avgifter eller reguleringer eller i økologiske standarder, for å stimulere utvikling av teknologi som er bærekraftig. SV vil alltid se på de langsiktige økologiske kostnadene ved ulike teknologier, og føre en avgifts- og innovasjonspolitik som støtter utvikling av virkelig bærekraftig teknologi.	Avvises
125	Anders Ekeland, Hallvard Birkeland, Diane Berbain	Endre	500	551	(Del 4) Solidaritet mot sløsing For et økososialistisk parti er det også viktig å mobiliser oss, «de mange», som produsenter, som lønnsarbeidere, ikke bare som konsumenter. Den kapitalistiske konkurransen gjør det for ofte lønnsomt å «låse» kunder inn i sin egen teknologiske standard slik vi har sett med ladere til mobiltelefoner og bærbare datamaskiner. Ofte endrer også selskapene sine egne standarder for å «tvinge» fram overgang til ny modell selv om den gamle fortsatt fungerer. Denne typen ustandardisert teknologiutvikling er veldig ressursløsende. SV mener at arbeidere i forskjellige bedrifter og næringer må gå sammen for å definere felles standarder. Ressursbesparelsen ved innføring av standarder bør tas ut i fritid. På samme måte er det viktig at forsknings- og designarbeidere samarbeider med produksjonsarbeiderne, slik at produkter blir designet for å vare lengst mulig, for å ha standardiserte reservedeler, for å være enkle å dele opp i ulike materialtyper og dermed enkle å resirkulere. En tilsvarende økologiske solidaritet er helt nødvendig når omfanget av produksjonen går ned fordi høye øko-korrigerende priser og regulering/standardisering gir produkter lengre levetid som fører til lavere etterspørsel, også etter arbeidskraft. SV vil arbeide for at redusert etterspørsel gir mer fritid og ikke mer arbeidsløshet. Både under kapitalismen og ikke minst i lang tid i en øko-sosialistisk verden er det å erstatte profittjag med jakten på økologisk forsvarlige teknologiske endringer som gir økt fritid helt avgjørende for at øko-sosialismen skal komme nedenufra, gjennom et nettverk av horisontale forbindelser mellom arbeiderkollektiv som gjennom diskusjon med hverandre	Avvises

					og brukerne finner bedre løsninger. Slike prosesser kommer helt sikkert til å være konfliktfylte, ulike hensyn og interesser vil måtte forenes og være forenlige med strategier på nasjonalt og internasjonalt nivå. Jamvektssamfunnet er ikke noe teselskap, det er veldig engasjerte diskusjoner i et grunnleggende solidarisk samfunn.	
126	Ole Jørgen S. Abrahamsen (Kristiansand), Adrian Özkal Lorentzen (Trondheim), Marcus Helgesson Svenning (Hitra), Sunniva Leikanger Yndestad (Bamble), Sten Ravi Lona Shaw (Bergen), Alexander Lange (Bærum), Audun Hammer Hovda (Ringerike), Ole August Iversen (Aukra), Sanja Pasovic (Tinn), Anders Ekeland (Bærum)	Endre	503	504	Fra: Naturen er alt liv på jorden, også mennesket, og har en verdi som er uavhengig av dens nytte for mennesker. Til: Naturen er utgangspunktet for alt liv på jorden, vi har bare én klode.	Avvises
127	Mali Steiro Tronsmoen (Kristiansand), Alf Holmelid (Kristiansand), Hanna Jarstø Ervik (Oslo), Isak Jacobsen (Larvik), Nicolai Bratsberg (Porsgrunn), Jack Schönberg (Oslo), Lars Berge (Kristiansand), Sten Ravi Lona Shaw (Bergen), Hallvard Birkeland (Bergen), Anders Ekeland (Bærum)	Endre	503	504	Fra: Naturen er alt liv på jorden, også mennesket, og har en verdi som er uavhengig av dens nytte for mennesker. Til: Naturen har en verdi som er uavhengig av dens nytte for mennesker.	Avvises
128	Alf Holmeli	Endre	504	504	Klima og naturmangfold er gjensidig avhengig av hoverande og må sikres for framtidige generasjoner.	Avvises
129	Ingrid Opedal, leiar i Volda SV	Endre	504	506	Intakt natur er grunnlaget for livet på jorda. Arealinngrep er en av de største truslene både mot naturtap og klimaendringer, og må unngås så langt som overhodet mulig.	Avvises
130	Miljøpolitisk utvalg, Oslo SV	Legge til	506	506	Legge til på slutten av avsnittet: "Siden klimaendringer utgjør en eksistensiell trussel mot fremtidens naturmangfold må utslipp av klimagasser stoppes."	Avvises
131	Ole Jørgen S. Abrahamsen (Kristiansand), Mali Steiro Tronsmoen (Kristiansand), Alf	Endre	510	515	Fra: Gjennom historien har menneskene over hele jordkloden tilpasset seg naturmangfoldet ved å skape tilsvarende varierte og komplekse samfunn. Denne kompleksiteten er en kvalitet som gjør naturen og samfunnet sterkere og mer livskraftig på alle nivåer. Kunnskapen fra slike samfunn om hvordan det er mulig å leve innenfor naturens tåleevne og høste bærekraftig av naturens ressurser er i dag viktig for beredskaps- og overlevingsvevnen verden over, og for å leve gode liv nå og i framtiden. Til:	Vedtas

	<p>Holmelid (Kristiansand), Adrian Özkal Lorentzen (Trondheim), Nicolai Bratsberg (Porsgrunn), Marcus Helgesson Svenning (Hitra), Jack Schønberg (Oslo), Lars Berge (Kristiansand), Hanna Jarstø Ervik (Oslo), Sunniva Leikanger Yndestad (Bamble), Maria Bonita Igland (Oslo), Alexander Lange (Bærum), Audun Hammer Hovda (Ringerike), Ole August Iversen (Aukra), Maiken Sætran Lium (Oslo), Hallvard Birkeland (Bergen), Anders Ekeland (Bærum)</p>				<p>I mange samfunn har menneskene klart å tilegne seg kunnskap om hvordan det er mulig å leve innenfor naturens tåleevne og høste bærekraftig av naturens ressurser. Dette er kunnskap og erfaring som trengs i den omstillingen som nå ligger foran oss.</p>	
132	Sosialistisk Ungdom	Legge til	517	517	Kapitalismens rovdrift ødelegger kloden.	Vedtast
RED28		Legge til	524	524	Her hjemme er det de som på ulike vis lever av naturen som rammes hardt	Vedtast
133	Samepolitisk Råd og Inkluderingsutvalget	Legge til	524	524	Tillegg ny setning etter punktum: "Her hjemme er det de som på ulike vis lever av naturen som i størst grad rammes."	Avvises til fordel for RED28
134	Miljøpolitisk utvalg Vestland SV v/Åsmund Berthelsen	Endre	527	551	<p>Dette er del 2 av det andre forslaget fra Vestland SV til omformulering av kapittelet om natur.: Energimengden fra vannkraft og framtidig urban fornybar kraft er helt klart tilstrekkelig for et godt liv. Kapitalismen er et utrolig sløssaktig system, blant annet gjennom militærvesen, reklame og systembetinget bruk og kast. Mindre reklame og militærvesen gir mindre sløsing og et bedre liv. SV tar ikke som utgangspunkt at vi skal erstatte dagens fossile energimengde med en tilsvarende mengde fornybar energi. Det er kampen for en bærekraftig og sosialt rettferdig reduksjon i energi- og ressursbruk som er SVs mål. Noen nødvendige naturtiltak vil nok også begrense mengden fornybar energi som kan produseres, for eksempel innføring av minstevannføring i tørrlagte elver. For å komme inn i en samfunnsutvikling som fører til en bærekraftig sirkulær økonomi så må kostnadene ved ødeleggelse av klima og natur synliggjøres gjennom avgifter og reguleringer. Fossil energi må prises så høyt at den ikke lenger blir forbrent. Fornybar energi må prises slik at reparasjon og resirkulering lønner seg i forhold til bruk og kast. Alle økologiske kostnader bør gjenspeiles enten i avgifter eller reguleringer eller i økologiske standarder, for å stimulere utvikling av teknologi som er bærekraftig. SV vil alltid se på de langsiktige økologiske kostnadene ved ulike teknologier, og føre en avgifts- og innovasjonspolitik som støtter utvikling av virkelig bærekraftig teknologi. Og som virker omfordelende nasjonalt og globalt. SV mener at arbeidere i forskjellige industrier er viktige ressurser for å definere felles standarder. Ressursbesparelsen ved innføring av standarder bør tas ut i fritid. Det er viktig å mobiliser «de mange», som produsenter, som lønnsarbeidere, og ikke bare som konsumenter. Den</p>	Avvises

					<p>kapitalistiske konkurransen gjør det for ofte lønnsomt å «låse» kunder inn i sin egen teknologiske standard slik vi har sett med ladere til mobiltelefoner og bærbare datamaskiner. Ofte endrer også selskapene sine egne standarder for å «tvinge» fram overgang til ny modell selv om den gamle fortsatt fungerer. Denne typen ustandardisert teknologiutvikling er veldig ressursløsende. På samme måte er det viktig at forsknings- og designarbeidere samarbeider med produksjonsarbeiderne, slik at produkter blir designet for å vare lengst mulig, for å ha standardiserte reservedeler, for å være enkle å dele opp i ulike materialtyper og dermed enkle å resirkulere. En tilsvarende økologiske solidaritet er helt nødvendig når omfanget av produksjonen går ned, ved at høye øko-korrigerende priser og regulering/standardisering for å få produkter med lengre levetid – som gir lavere etterspørsel. SV vil arbeide for, også gjennom fagbevegelsen, at gevinsten i form av økt fritid og ikke kreves tatt ut i økt vekst, men i deling av arbeidet, og mer fritid, for å unngå arbeidsløshet. Både under kapitalismen og ikke minst i lang tid i en øko-sosialistisk verden er det å erstatte profittjag med jakten på økologisk forsvarlige teknologiske endringer som gir økt fritid helt avgjørende for at øko-sosialismen skal komme nedennifra, gjennom et nettverk av horisontale forbindelser mellom arbeiderkollektiv som gjennom diskusjon med hverandre og brukerne finner bedre løsninger. Slike prosesser kommer helt sikkert til å være konfliktfylte, ulike hensyn og interesser vil måtte forenes og være forenlige med strategier på et høyere nivå. I likevektssamfunnet er det veldig engasjerte diskusjoner innenfor et grunnleggende solidarisk samfunn.</p>	
135	Mali Steiro Tronsmoen (Kristiansand), Alf Holmelid (Kristiansand), Jack Schönberg (Oslo), Lars Berge (Kristiansand), Hanna Jarstø Ervik (Oslo), Maria Bonita Iglund (Oslo), Sten Ravi Lona Shaw (Bergen), Alexander Lange (Bærum), Audun Hammer Hovda (Ringerike), Ole August Iversen (Aukra), Maiken Sætran Lium (Oslo), Hallvard Birkeland (Bergen), Anders Ekeland (Bærum), Ole Jørgen S. Abrahamsen	Endre	528	531	<p>Fra: Norge må møte disse endringene på flere måter: ved å svekke våre koblinger til den globale frihandelsøkonomien som driver fram krisene; ved å omstille til fornybar energi uten at det går ut over naturmangfoldet; ved å redusere overforbruk og gå over til en sirkulær økonomi med fornybare innsatsfaktorer. Til: Disse krisene må møtes gjennom å utfordre den globale kapitalismens jag etter profitt. Naturødeleggelser, unødvendig transport og klimagassutslipp må erstattes av at mer av produksjonen gjøres lokalt, basert på fornybare innsatsfaktorer og gjenbruk av ressurser gjennom en mer sirkulær økonomi.</p>	Avvises
136	Sosialistisk Ungdom	Stryke	529	530	Stryke "uten at det går ut over naturmangfoldet". Ivarettatt på linje 534-535.	Vedtast
137	Sosialistisk Ungdom	Endre	531	533	For å sikre legitimitet og oppslutning i klimapolitikken må man både gjennomføre en politikk som når klimamålene samtidig som forskjellene mellom folk og land reduseres.	Vedtast
138	Ingrid Opedal, leiar i Volda SV	Legge til	535	536	...naturmangfoldet, verken på land eller i havet.	Avvises
139	Ingrid Opedal, leiar i Volda SV	Legge til	535	536	For å unngå videre bit-for-bit-nedbygging av naturen, trenger vi en Samla plan mot arealinngrep.	Avvises

140	Nordreisa SV	Stryke	536	545	stryk dissens	Ikke realitetsbehandlet
PD2-M	Prinsippprogramkomiteens mindretall (Snyen, Foss, Boye)	Legge til	537		Likevel kan tiltakene de krever komme i konflikt. Disse konfliktene må vurderes fra sak til sak, men ettersom klimagassutslippene også er en ledende årsak til tap av biologisk mangfold, vil det i noen tilfeller kunne bli nødvendig å gi klimahensynet forrang.	Avvises Dissens 3: Et mindretall i landsstyret bestående av 9 representanter ønsker å legge til teksten.
141	Repskapet i Oslo SV	Stryke	546	547	Stryk: I det nyliberalistiske systemet skal naturen overvinnes, utnyttes og kontrolleres for å tjene mennesket.	Avvises
142	Ole Jørgen S. Abrahamsen (Kristiansand), Lars Berge (Kristiansand), Adrian Özkal Lorentzen (Trondheim), Nicolai Bratsberg (Porsgrunn), Marcus Helgesson Svenning (Hitra), Jack Schønberg (Oslo), Mali Steiro Tronsmoen (Kristiansand), Sunniva Leikanger Yndestad (Bamble), Sten Ravi Lona Shaw (Bergen), Alexander Lange (Bærum), Audun Hammer Hovda (Ringerike), Ole August Iversen (Aukra), Maiken Sætran Lium (Oslo), Hallvard Birkeland (Bergen), Anders Ekeland (Bærum)	Stryke	546	547	Stryk følgende tekst: I det nyliberalistiske systemet skal naturen overvinnes, utnyttes og kontrolleres for å tjene mennesket.	Avvises
143	Daniel Gudbrandsen	Legge til	548	548	Etter setningen "Vårt mål er å forene..." legg til følgende: "I fremtiden må vi derfor ta større hensyn til, blant annet, lyd- og lysforurensning"	Avvises
144	Repskapet i Oslo SV	Stryke	550	550	Stryk: Denne brobygginga er vår sivilisasjons største oppgave	Avvises
145	Kari Dahn, Marion Stavsøien, Sonia E. Arisland, Anja Otterstrøm, Anna K.	Endre	555	555	Makt og privilegier bør ikke følge kjønn, og begge kjønn skal ha like muligheter.	Avvises

	Eltvik, Tina Skotnes og Randi I. Røvik					
146	(Dette er en korrigerende fra forrige innsending, disse forslagsstillerne er korrekt) Kari Dahn, Marion Stavsøien, Sonia E. Arisland, Anja Otterstrøm, Anna K. Eltvik, Tina Skotnes og Randi I. Røvik (RIKTIG, SE BORT FRA FORRIGE INNSENDING)	Endre	555	555	Makt og privilegier bør ikke følge kjønn, og begge kjønn skal ha like muligheter.	Avvises
147	Kari Dahn, Marion Stavsøien, Trine Rogg Korsvik, Sonia E. Arisland, Anja Otterstrøm, Anna K. Eltvik, Tina Skotnes og Randi I. Røvik.	Endre, subsidiært forslag	555	555	Makt og privilegier skal ikke følge kjønn, og alle mennesker skal ha like muligheter.	Avvises
148	Kvinnepolitisk utvalg	Endre	555	555	Fra: "Makt og privilegier bør ikke følge kjønn og alle kjønn bør ha like muligheter." Til: "Makt og privilegier skal ikke følge kjønn og alle kjønn skal ha like stor grad av frihet."	Vedtast
149	Repskapet i Oslo SV	Endre	555	555	Endre «bør» til «skal» slik at det står "Makt og privilegier skal ikke følge kjønn og alle kjønn skal ha like muligheter".	Avvises
150	Kvinnepolitisk utvalg	Endre	555	556	Fra: "Ingen skal fratras retten til å bestemme over egen person og kropp." Til: "Kvinner skal ha rett til å bestemme over egen kropp og eget liv."	Avvises
151	Repskapet i Oslo SV	Endre	555	557	Få inn ordet «kvinne» der vi mener kvinne, endre til: «Ingen kvinne, eller andre kjønn, skal fratras retten til å bestemme over egen person og kropp. Kvinnekroppen skal aldri reduseres til en vare eller tjeneste for andre.»	Avvises
152	Marianne Bilden	Stryke	556	557	Stryk: Kroppen skal aldri reduseres til en vare 557 eller tjeneste for andre. Samtykke kan ikke kjøpes og sex er ikke arbeid.	Avvises
153	marianne bilden	Legge til	556	557	Sosialistisk feminisme søker frigjøring fra vold og religiøse, juridiske og sosiale dogmer som sykeliggjør, kriminaliserer og usynliggjør kvinners kropp, kjønns mangfold og seksualitet. Vold er diskriminering, diskriminering er trusselen om vold.	Avvises
154	Inger Dyrnes, Lørenskog SV	Legge til	557	557	Legge til ordet "surrogati" slik at setningen deles opp og lyder "Samtykke kan ikke kjøpes. Sex og surrogati er ikke arbeid."	Vedtast
155	Kvinnepolitisk utvalg	Endre	561	562	Fra: "Feminisme er et frigjøringsprosjekt - vårt mål er et samfunn der kjønn ikke begrenser folks frihet." Til: "Feminisme er et frigjøringsprosjekt - vår feminisme handler om frihet fra kvinneundertrykkende strukturer. Målet vårt er et samfunn der kjønn ikke begrenser folks frihet."	Vedtast
156	Kvinnepolitisk utvalg	Endre	565	566	Fra: "Kvinnebevegelsen har kjempet fram en lang rekke formelle rettigheter, men fortsatt gjenstår kampen mot dypere patriarkalske strukturer både hjemme og internasjonalt." Til: "Kvinnebevegelsen har kjempet fram en lang rekke med formelle rettigheter og utfordret normer og uformelle maktstrukturer. Forsatt gjenstår kampen mot patriarkalske strukturer som påvirker kvinners liv, særlig globalt. Kvinnefrigjøringa vi kjemper for i Norge, er også del av en internasjonal kamp for kvinners frihet."	Avvises Dissens 4: Et mindretall i landsstyret bestående av 8 representanter

						ønsker å vedta endringen.
157	Sosialistisk Ungdom	Legge til	566	566	SV bygger videre vi på den radikalfeministiske kvinnebevegelsen der bekjempelse av menns vold mot kvinner, kampen for kvinners rett til å bestemme over egen kropp og kampen mot trange kjønnsroller står sentralt.	Avvises Dissens 5: Et mindretall i landsstyret bestående av 11 representanter ønsker å vedta forslaget.
158	Siv Elin Hansen	Stryke	568	569	strykes	Avvises
159	Kvinnepolitisk utvalg	Endre	568	573	Fra: "Unge kvinner vokser fortsatt opp med et sett med normer og forventninger som innsnevrer muligheten for livsutfoldelse og svekker friheten. Det norske arbeidsmarkedet er svært kjønnsdelt, og de store lønnsforskjellene mellom kvinnedominerte og mannsdominerte yrker er et eksempel på hvordan kvinners arbeid blir nedvurdert. Kvinner tar fortsatt en større andel av arbeidet i hjemmet, noe som fører til at kvinner jobber mer deltid, og dermed tjener mindre og får lavere pensjon." Til: I dagens samfunn møter alle kjønn snevre og rigide kjønnsroller som begrenser frihet. De utgjør uformelle forventninger som introduseres tidlig i livet, og følger oss gjennom livet. Kjønnsrollene holder liv i de patriarkalske strukturene. Kjønnsroller presenteres som en naturtilstand, ikke en sosial konstruksjon, og brukes til å rettferdiggjøre diskriminering av kvinner. Kjønnsroller begrenser alle, men går verst utover kvinner og kjønnsminoriteter. Kjønnsrollene er forankret på mange måter. I arbeidsmarkedet kommer de til uttrykk gjennom store lønnsforskjeller mellom kvinnedominerte- og mannsdominerte yrker, hvor kvinners arbeid nedvurderes. Kvinner tar fortsatt en større andel av arbeidet i hjemmet, noe som fører til at kvinner jobber mer deltid, og dermed tjener mindre og får lavere pensjon.	Vedtast
160	Repskapet i Oslo SV	Endre	569	571	Endre til: «Det norske arbeidsmarkedet er svært kjønnsdelt og verdsetter gjennomgående fysisk og materielt arbeid, tradisjonelt gjort av menn, høyere enn omsorgsbasert arbeid som tradisjonelt har vært gjort av kvinner. De store lønnsforskjellene mellom kvinnedominerte og mannsdominerte yrker er et resultat av denne nedvurderingen av kvinners arbeid.»	Avvises til fordel for forslag 159
161	Siv Elin Hansen	Endre	570	571	delsetningen endres til ... lønnsforskjellene mellom kvinnedominerte og mannsdominerte yrker er et eksempel på hvordan kvinners arbeid har blitt nedprioritert opp gjennom historien	Avvises til fordel for forslag 159
162	Kvinnepolitisk utvalg	Legge til	574	574	Jenter og kvinner utsettes for et massivt skjønnhets- og kroppspress. Dette er et press som kapitalister profitterer på, fordi idealene er umulig å oppnå, men mulig å strebe etter. Synet på hvordan kvinner og jenter skal se ut introduseres tidlig, og idealene følger dem livet ut. Idealene er også rasistiske idet de legger til grunn at hvithet er den universelle definisjonen av skjønnhet.	Vedtast
163	Siv Elin Hansen	Endre	575	575	endre første setning i avsnittet: Økonomisk selvstendighet åpner veien til makt og frihet.	Avvises
164	marianne bilden	Stryke	577	577	Stryk: Samtykke kan ikke kjøpes og sex er ikke arbeid.	Avvises
165	Repskapet i Oslo SV	Legge til	582	582	Tillegg: «Konsekvensene av vold mot kvinner tilsløres og forklares som en naturtilstand.»	Vedtast
166	Kari Dahn, Marion Stavsøien, Trine Rogg Korsvik, Sonia E. Arisland, Anja Otterstrøm, Anna K.	Endre	583	587	(...) sett på som et strukturelt samfunnsproblem, men snarere som enkelttilfeller. Målet er et samfunn fritt for menns vold mot kvinner, med en nullvisjon for partnerdrap. (nytt avsnitt) Vold mot kvinner ligger også til grunn i den stadige kommersialiseringen av kvinnekroppen. I en kapitalistisk økonomi får kvinnekroppen verdi som vare, og fattigdom tvinger kvinner til å selge egen kropp for å overleve. Det er en trussel mot alles frihet når kroppen blir redusert til en vare som kan kjøpes for penger.	Vedtast

	Eltvik, Tina Skotnes og Randi I. Røvik.					
167	Kvinnepolitisk utvalg	Legge til	584	584	Prostitusjon er den fremste formen for kommersialisering av kvinnekroppen. De tydeligste uttrykkene for det er salg av sex, stripping, porno og surrogati. Kommersialisering av kvinnekroppen rammer verdens fattigste og mest marginaliserte kvinner hardest. Det rammer særlig jenter og kvinner i det globale sør, kvinner på flukt og minoritetskvinner. Det er det tydeligste uttrykket for hvordan kapitalismen og patriarkalske strukturer overlapper hverandre.	Avvises
RED29		Endre	585	586	endre til ", og fattigdom er den fremste rekrutteringsmekanismen til prostitusjon"	Vedtast
168	marianne bilden	Stryke	585	586	Stryk: og fattigdom tvinger kvinner til å selge egen kropp for å overleve.	Avvises til fordel for RED29
169	Samepolitisk Råd og Inkluderingsutvalget	Legge til	588	593	Forslag til et nytt (del)avsnitt som kan legges hvor i kapittelet komiteen mener det passer best: "Helsetilbudet i Norge er i stor grad ennå basert på kunnskap om kroppen og helsa til hvite menn. Hvilket kjønn eller etnisitet man har skal aldri påvirke om man får helsehjelp, og hvilken type hjelp man får. Slike strukturelle forskjeller i tilbud vil dessuten forsterkes av andre forhold og kan føre til at kvinner som i tillegg er samiske, etnisk minoritet eller skeiv kan rammes hardere."	Avvises
RED30		Legge til	594	594	I dag finnes det strukturelle forskjeller i helse, basert på kjønn, klasse og etnisitet. Forskning på helse har basert seg på kroppen til hvite menn, dette har store konsekvenser for kvinner. Føde- og barseltilbudet er et eksempel på hvordan kvinnehelse blir systematisk nedprioritert. Alle skal ha lik rett til helsehjelp.	Vedtast
RED31		Endre	595	609	Rigide, nedarvede kjønnsrollemønstre definerer fortsatt hvordan vi lever, både når det kommer til samlivsform, kjønnsuttrykk og -normer. Kvinner blir forsøkt splittet langs mange akser, herunder funksjonsnivå, klassetilhørighet, rasifisering og seksuell orientering. Disse ulike formene for diskriminering og undertrykking overlapper og forsterker hverandre. Vår inkluderende kvinnekamp kjemper for alles rett til selv å definere eget liv, også på tvers av samfunnets forventninger. Mennesker som bryter med kjønnsrollemønsteret blir utsatt for sanksjoner, hets og diskriminering. Denne kjønnsbaserte volden og undertrykkingen inkluderer vold utøvd for å kue kvinner, men også vold utøvd mot andre grupper for å tvinge dem til å bøye seg for samfunnets rådende kjønnsnormer. Særlig ikke-binære og transpersoners mulighet til å leve frie og trygge liv begrenses av dette. Heteronormativitet, homofobi og transfobi er trusler mot feministisk frigjøring. Både kvinnebevegelsen og den skeive bevegelsen kjemper mot patriarkalske strukturer og rigide kjønnsroller. Den feministiske kampen er solidarisk og rommer alle disse kampene, den inkluderer alle. Ingen er fri før alle er fri.	Vedtast
170	Kari Dahn, Marion Stavsjøien, Trine Rogg Korsvik, Sonia E. Arisland, Anja Otterstrøm, Anna K. Eltvik, Tina Skotnes og Randi I. Røvik.	Endre	595	609	Kvinnekamp må være inkluderende, vi må sammen kjempe mot alle undertrykkende strukturer som holder oss nede. Klassetilhørighet, funksjonsnivå, rasisme eller diskriminering på grunn av identitet eller seksuell orientering innebærer ulike former for kvinneundertrykking som overlapper og forsterker hverandre. (nytt avsnitt) Rigide, nedarvede kjønnsrollemønstre definerer fortsatt hvordan mennesker skal leve sine liv. Vi har i dag et kjønnsdelt samfunn, der kjønn fører til en rekke forventninger og normer om hvordan vi skal leve våre liv. Det handler om normen om å leve i et heterofilt parforhold, og hvorvidt du lever i tråd med samfunnets forventninger til det kjønn du har. Mennesker som bryter med forventninger blir utsatt for sanksjoner, hets og diskriminering. Vi vil redusere konformitetspresset i samfunnet og legge til rette for et samfunn der alle kvinner kan bryte ut av snevre kjønnsroller og leve frie liv.	Avvises til fordel for RED31
171	Kari Dahn, Marion Stavsjøien, Trine Rogg Korsvik, Sonia E. Arisland, Anja Otterstrøm, Anna K.	Subsidiært forslag til forrige innsending: Stryke (da avsnittene slik de står opprinnelig ikke omhandler feminisme,	595	609	-	Avvises til fordel for RED31

	Eltvik, Tina Skotnes og Randi I. Røvik. kari.dahn@gmail.com	men andre undertrykkelses- og diskrimineringsgrunnlag).				
172	Repskapet i Oslo SV	Endre	595	610	Forslag til helhetlig endring, nytt avsnitt: "Rigide, nedarvede kjønnsrollemønstre definerer fortsatt hvordan vi lever, både når det kommer til samlivsform, kjønnsuttrykk og -normer. Kvinner blir forsøkt splittet langs mange akser, herunder funksjonsnivå, klassesilhørighet, rasifisering og seksuell orientering. Disse ulike formene for diskriminering og undertrykking overlapper og forsterker hverandre. Vår inkluderende kvinnekamp kjemper for alles rett til selv å definere eget liv, også på tvers av samfunnets forventninger. Mennesker som bryter med kjønnsrollemønsteret blir utsatt for sanksjoner, hets og diskriminering. Denne kjønnsbaserte volden og undertrykkingen inkluderer vold utøvd for å kue kvinner, men også vold utøvd mot andre grupper for å tvinge dem til å bøye seg for samfunnets rådende kjønnsnormer. Ikke-binære og transpersoners mulighet til å leve frie og trygge liv begrenses av dette. Heteronormativitet, homofobi og transfobi går tvert imot det feministiske prinsippet om selvbestemmelse. Den feministiske kampen er solidarisk og rommer alle disse kampene, den inkluderer alle. Ingen er fri før alle er fri."	Avvises til fordel for RED31
173	marianne bilden	Legge til	599	599	Sosialistisk feminisme er demokratisering. SV jobber for økt rettssikkerhet og medvirkning for alle som marginaliseres på grunn av kjønn. Om våre suksessmål er forskjellig står vi like fullt med kvinners og marginaliserte gruppers rett til medvirkning, fellesskap og ytringsfrihet.	Avvises til fordel for RED31
174	Kvinnepolitisk utvalg	Stryke	600	600	Stryke første setningen ("Rigide, nedarvede kjønnsrollemønstre definerer fortsatt hvordan mennesker skal leve sine liv.") fra avsnittet, da det er ivarettatt av andre forslag fra KPU.	Avvises til fordel for RED31
175	Skeive sosialister	Endre	600	609	I likhet med den feministiske kampen kjemper fortsatt den skeive bevegelsen mot rigide, nedarvede kjønnsrollemønstre som definerer hvordan mennesker skal leve sine liv. Vi har i dag et kjønnsdelt samfunn, der kjønn tildelt ved fødsel fører til en rekke forventninger og normer om hvordan vi skal leve våre liv. Det handler om normen om å leve i et heterofilt parforhold, og hvorvidt du lever i tråd med samfunnets forventninger til det kjønn du er født med. Mennesker som bryter med mønsteret blir utsatt for sanksjoner, hets og diskriminering. Særlig homofobi og transfobi er trusler mot skeives trygghet. Vi vil redusere konformitetspresset i samfunnet og legge til rette for at alle mennesker kan leve frie liv. Denne kampen er et ledd i den feministiske og skeive frihetskampen som går ut på å bryte med nedarvede kjønnsrollemønstre, en kamp for selv å bestemme hvordan man ønsker å leve sitt liv.	Avvises til fordel for RED31
176	Kvinnepolitisk utvalg	Legge til	605	605	Vår kvinnekamp er en kollektiv og internasjonal kamp for at alle kvinner skal oppleve frihet fra undertrykkelse.	Avvises til fordel for RED31
177	Tommy Berg Troms og Finnmark SV fylkestingsrepresentant	t tillegg	611	654	611: Urfolk / Endres til: Urfolk og minoritetsfolk i Norge 654: Minoritetsfolk Kvensk språk er et av Europas mest truede språk og den kvenske kulturen er nærmest helt forsvunnet! For å redde kvensk språk og kultur kreves det handling nå. En satsning på litteratur, medier og scenekunst med mer, som er tuftet på den kvenske minoritetens egne premisser er sentralt for språk- og kulturutvikling. Det må en stor satsing på barn og unge til! For at kulturen skal overleve, må barn og ungdom med kvensk bakgrunn identifisere seg med kulturen, være motivert for å lære språket og de trenger infrastruktur som gir de muligheter til å bli hørt og sett i samfunnet. Det må satses konkret på kompetanseaktører innen scene kunst, medier grunnskole, videregående skole og høyere utdanning for å nå dette målet. Arbeide med synliggjøring av kvensk kultur er et nasjonalt anliggende med internasjonal relevans. Det usynlige folket skal løftes fram i lyset	Avvises. Delvis ivarettatt av RED35
178	Oddmund Enoksen	Endre	611	653	NASJONALE MINORITETER OG URFOLK Norge har seks nasjonale minoriteter; Samer, kvener, jøder, rom, romani og skogfinner. Ingen av disse nasjonale minoritetene lever under slike forhold og så forskjellig fra den norske majoritetsbefolkninga at de oppfyller vilkåra for å bli klassifisert som urfolk etter ILO-konvensjonen. På tross av dette har samene fått status som urfolk i Norge. Når samene har fått denne statusen, meiner vi det er riktig at også kvenene får status som urfolk. Kvenene oppfyller	Avvises. Delvis ivarettatt av RED35

					kriteriene for å bli anerkjent som urfolk i like stor grad som samene. Uavhengig av status som urfolk eller nasjonal minoritet, må det bli slutt på den urimelige forskjellsbehandlinga mellom samer og kvener. Staten bevilger over 20 ganger så store midler til samiske formål og tiltak som til tilsvarende kvenske. Mens samiske kulturminner har automatisk vern hvis de er eldre enn 1917, må kvenske kulturminner være eldre enn 1537 for å ha samme vern. Språk og kultur for nasjonale minoriteter og urfolk må sikres. Når det kommer til næringspolitikk, vil det ikke være riktig å gi forrang til noen næringer foran andre med henvisning til at ei næring har tilknytning til en nasjonal minoritet eller et urfolk. Herunder skal ikke den samiske reindrifta ha særrettigheter på bekostning av andre naturbaserte næringer som utmarkshøsting, turisme, gruvedrift og vindkraft.	
179	Nordreisa SV	Endre	611	654	Nasjonale minoriteter innarbeides i kapittelet.	Avvises
180	Alf Normann Hansen Ordfører, Gamvik SV	Innspill til SVs forslag til nytt prinsippprogram fra ordførere folkevalgte og lokallagsledere i Finnmark SV	612	613	Til redaksjonskomiteen for nytt prinsippprogram Kapitelet om urfolk: Vi ønsker å formidle at innholdet i kapitlet om urfolk slik det er presentert fra komiteen, inviterer til en bredere debatt. Vi som er folkevalgte i kommuner helt nord i Sápmi har praktisk politisk erfaring med hvordan (minst) to folk bør kunne leve side om side og konsekvenser av lokale og regionale vedtak i saker hvor naturinngrep står opp mot utvikling av bærekraftige samfunn for alle. Dette er viktige erfaringer som kapitlet ikke viser spor av i nåværende utgave. I en kommune eller et område kan det være flere reinbeitedistrikt og sjøsamiske miljø som berøres av en sak. - Hva hvis det er intern uenighet blant de samiske aktørene i samme sak? - Kan man juridisk si at det er menneskerettsbrudd dersom det er gjennomført konsultasjon slik loven sier, og hensyn til kulturutøvelse er imøtekommet så langt det er mulig ? Og hvem definerer hva som er forstyrrende inngrep og hva som er gode nok avbøtende tiltak ? - Skal urfolk ha vetorett i alle saker med eventuelle inngrep i naturen i Sápmi, som feks utbedringer av kollektivtransport, gang- og sykkelstier mellom bygder, kraftlinjer, kommunenes lovpålagte krav om tilgjengelig næringsareal, bærekraftige havbruks lokalisasjoner i fjorder osv? Vi ønsker å starte denne dialogen internt i eget parti og det er allerede tidig i høst tatt et initiativ til et møte i Porsanger/Lakselv den første helga i februar -23 hvor Lars Haltbrekken og Ingrid Oline Kjærstad vil delta. Tema er arealinngrep, urfolks rettigheter og omstilling til nullutslippssamfunnet i Finnmark. Den offentlige debatten om disse temaene er idag lite konstruktiv i lokale medier. Som SVer i Finnmark er vi redd for at formuleringene i prinsippprogrammet vil bidra til et enda hardere debattklima og at SV vil tape på det. Vi mener det kan unngås gjennom dialog hvor den helhetlige bærekraftige utviklinga for Finnmark må være utgangspunkt og et felles mål. Også finnmarkinger uten samisk bakgrunn har sin identitet sterkt knyttet til natur og kulturutøvelse gjennom generasjoner. Det er jo nettopp det som er blitt demonstrert ved tvangssammenslåingen med Troms. Vi ber derfor om at SV skaper en møteplattform hvor SVer i Finnmark og representanter fra samepolitisk råd kan møtes til dialog og meningsutveksling før endelig prinsippprogram legges fram. Avslutningsvis vil vi be om forståelse for at det er vanskelig for vårt fylkeslag å komme med en samlet uttalelse når vi i høst har stått oppe i en oppsplitting av både fylkeskommuner og fylkeslag som re-konstitueres etter at fristen for tilbakemelding er gått ut. Dette prinsippprogrammet har "truffet" oss på et uheldig tidspunkt i vår lokale partiorganisasjon. Finnmark 30.11. 22 Elisabeth Rønning varaordfører Hammerfest kommune Ingrid Petrikke Olsen Lokallagsleder og kommunestyrerepresentant i Hammerfest SV Alf Normann Hansen ordfører Gamvik kommune Margareth Paulsen lokallagsleder Gamvik SV Trudy Engen ordfører Nordkapp Johnny Ingebrigtsen lokallagsleder Nordkapp SV Elin Mathisen varaordfører Sør-Varanger kommune Amy Brox Webber lokallagsleder Sør-Varanger SV Tore Grøtte lokallagsleder Alta SV Sylvi Josefine Johnsen varaordfører Porsanger kommune	Ikke realitetsbehandlet. Ingen konkrete endringsforslag.
RED32		Legge til	648	648	Vi må unngå en grønn kolonialisme.	Vedtas

181	Sosialistisk Ungdom og Samepolitisk Råd	Legge til	648	648	Klimakrisa er skapt av kapitalismens rovdrift på miljøet. Stater og selskaper kan ikke bruke klimakrisa som påskudd for å gjøre store inngrep i viktige urfolksområder, verken i Norge eller andre steder i verden. Vi må unngå en grønn kolonialisme. Urfolk skal ikke betale prisen for det grønne skiftet.	Avvises til fordel for RED32
RED33		Endre	658	659	Alle skal ha like rettigheter og muligheter i livet uavhengig av hudfarge, religion og etnisk,- sosial- eller kulturell bakgrunn.	Vedtast
182	Ole Jørgen S. Abrahamsen (Kristiansand), Adrian Özkal Lorentzen (Trondheim), Marcus Helgesson Svenning (Hitra), Jack Schønberg (Oslo), Sunniva Leikanger Yndestad (Bamble), Sten Ravi Lona Shaw (Bergen), Alexander Lange (Bærum), Audun Hammer Hovda (Ringerike), Ole August Iversen (Aukra), Maiken Sætran Lium (Oslo), Sanja Pasovic (Tinn), Anders Ekeland (Bærum)	Endre	658	658	Fra: [...] etnisk- [...] Til: [...] sosial- [...]	Avvises til fordel for RED33
183	Repskapet i Oslo S	Endre	658	659	Alle skal ha like rettigheter og muligheter i livet uavhengig av hudfarge, religion og etnisk- eller kulturell bakgrunn.	Avvises til fordel for RED33
184	Repskapet i Oslo SV	Endre	663	664	Rasisme undertrykker, utnytter og holder folk i ufrihet, og har stått for noen av historiens mest grusomme forbrytelser, blant annet gjennom drap, vold og høyreekstremisme	Vedtast
185	Gülay Kutal	Legge til	664	664	Legg til "vold" slik at det blir: " blant annet gjennom vold, drap og høyreekstremisme."	Avvises
RED34		Endre	666	668	Raseteorien eksisterer fortsatt, i dag er fortsatt rasisme basert på hudfarge sterkt tilstede, kulturell rasisme og islamofobi er sterkt økende. De falske ideene om at minoriteters kulturer er mindre verdt og er inkompatibel med vestlig majoritetskultur må bekjempes. Vårt mål er et mer mangfoldig samfunn fritt for rasisme og diskriminering.	Vedtast
186	Gülay Kutal	Legge til	666	666	Legg til "islamofobi" slik at det blir: "men i dag er kulturrasismen og islamofobi mer utbredt."	Avvises til fordel for RED34
187	Sosialistisk Ungdom	Endre	666	668	Endre fra: Rasebiologien finnes fortsatt, men i dag er kulturrasismen mer utbredt – myten om at minoriteters kulturer er mindre verdt og er inkompatibel med vestlig majoritetskultur. Endre til: Raseteorien eksisterer fortsatt, i dag er fortsatt den klassiske rasismen sterkt tilstede og islamofobi er sterkt økende. De falske ideene om at minoriteters kulturer er mindre verdt og er inkompatibel med vestlig majoritetskultur må bekjempes. Vårt mål er et mer mangfoldig samfunn fritt for rasisme og diskriminering.	Avvises til fordel for RED34
RED35		Legge til	674	674	Vårt mål er at språk og kultur for nasjonale minoriteter og urfolk må sikres.	Vedtast
RED36		Stryke	674	675	Stryke "Alle disse formene for rasisme finnes og virker på tvers av grensene, også i Norge."	Vedtast
188	Ole Jørgen S. Abrahamsen	Legge til	679	679	Legg til følgende tekst: [...] andre, og skaper konstruerte interne motsetninger i arbeiderklassen. Dette svekker den internasjonale arbeiderbevegelsen og styrker kapitalen.	Avvises

	(Kristiansand), Hanna Jarstø Ervik (Oslo), Isak Jacobsen (Larvik), Adrian Özkal Lorentzen (Trondheim), Nicolai Bratsberg (Porsgrunn), Marcus Helgesson Svenning (Hitra), Jack Schönberg (Oslo), Mali Steiro Tronsmoen (Kristiansand), Lars Berge (Kristiansand), Sunniva Leikanger Yndestad (Bamble), Sten Ravi Lona Shaw (Bergen), Alexander Lange (Bærum), Audun Hammer Hovda (Ringerike), Ole August Iversen (Aukra), Maiken Sætran Lium (Oslo), Hallvard Birkeland (Bergen), Anders Ekeland (Bærum)					Dissens 6: Et mindretall i landsstyret bestående av 8 representanter ønsker å vedta forslaget.
189	Sosialistisk Ungdom	Endre	688	688	Endre fra: "Vi vil bekjempe rasisme, diskriminering og høyreekstremisme." Endre til: "Vi vil bekjempe rasisme, antisemittisme, islamofobi, diskriminering og høyreekstremisme."	Vedtas
190	Repskapet i Oslo SV	Stryke	690	690	Stryk «, og hverdagsrasisme»	Avvises
191	Sosialistisk Ungdom	Legge til	690	700	Legge til "på skolen" så setningen blir "enten det er på nett, i gatene, på skolen, i arbeidslivet eller i institusjoner."	Vedtas på linjenr. 700
192	Repskapet i Oslo SV	Stryke	701	701	Stryk "hverdags"	Avvises
RED37		Legge til	701	701	Den militante, organiserte og voldelige rasismen utnytter organisasjonsfriheten og demokratiske rettigheter for å bekjempe demokratiet. Deres agitasjon i det offentlige rom og deres eksistens utgjør en trussel mot det åpne demokratiet og særlig minoriteters trygghet. <i>Nazistiske organisasjoner og organisasjoner som arbeider for etnisk rensing og en voldelig rasistisk ideologi må forbys.</i> Dissens 3: For: Bell, Snyen, Eidsvoll Mot: Kjelsnes, Heggelund, El-noush	Vedtas Dissens 7: Et mindretall i landsstyret bestående av 5 representanter ønsker å legge til følgende siste setning: "Nazistiske organisasjoner og organisasjoner som arbeider for etnisk rensing og

						en voldelig rasistisk ideologi må forbys."
193	Repskapet i Oslo SV	Legge til	701	701	Den militante, organiserte og voldelige rasismen utnytter organisasjonsfriheten og demokratiske rettigheter for å bekjempe demokratiet. Deres agitasjon i det offentlige rom og deres eksistens utgjør en trussel mot det åpne demokratiet og særlig minoriteters trygghet. Nazistiske organisasjoner og organisasjoner som arbeider for etnisk rensing og en voldelig rasistisk ideologi må forbys.	Avvises til fordel for RE37
194	Nordreisa SV	Stryke	703	704	Stryk: , altså den felles 704 interessen vanlige mennesker har på tvers av grensene for rettferdighet og frihet.	Avvises
195	Repskapet i Oslo SV	Legge til	712	712	legge til: «og et levelig klima.»	Avvises
196	Repskapet i Oslo SV	Legge til	712	712	Ny setning: «De land med mest ressurser har ansvar for at de med minst oppnår dette.»	Avvises
197	Miljøpolitisk utvalg, Oslo SV	Legge til	712	712	"og være del av en levende natur som ikke trues av klimaendringer" etter "materielt velstandsnivå".	Avvises
198	Ingrid Fiskaa	Stryke	719	720	Stryk "og rike land"	Avvises
199	Bjørge Ofstad, Grünerlkka SV, Oslo	Endre	723	727	Stryk setningen som begynner med Konsekvensen. og neste setning. Dette erstattes med:Noen steder er det en konsekvens at arbeidstakere utnyttes og lever under usunne kår. Andre steder har internasjonal og norsk bistand bidratt til bred utdanning og god økonomisk vekst og utvikling.	Avvises
RED38		Endre	728	728	Mange land i den rike delen av verden og økonomiske eliter på tvers av landegrense har bygd sin politisk og økonomiske makt på fossil energi og naturødeleggelser.	Avvises
200	Ingrid Fiskaa	Endre	728	728	Erstatt «Den rike delen av verdens makt» med «Verdens økonomiske elite har bygd sin makt»	Avvises til fordel for RED38
201	Ingrid Fiskaa	Endre	728	728	Erstatt «naturinngrep» med «naturødelegging».	Avvises til fordel for RED38
202	Miljøpolitisk utvalg, Oslo SV	Legge til	729	729	"klima- og " før "miljøkrise"	Vedtast.
203	Bjørge Ofstad, Grünerlkka SV, Oslo	Endre	733	733	Stryk første del av første setning fram til , og erstatt med: Det hviler et stort ansvar også på Norge å bidra til en miljøvennlig utvikling.	Avvises
204	Torunn Olsnes	Endre	734	734	Norge må kutte mer og raskere i egne klimautslipp, uavhengig av hva andre land gjør.	Avvises
205	Ingrid Fiskaa	Stryke	734	734	Stryk «aller»	Vedtast.
206	Ingrid Fiskaa	Endre	736	736	Erstatt «ovenfor» med «overfor»	Vedtast.
207	Torunn Olsnes	Legge til	740	742	Hvis fattigere land skal klare å omstille seg, kutte utslipp og bygge velferd, må vi endre det økonomiske systemet, slik at disse landene blir likeverdige partnere i et felles prosjekt for å redusere konsekvensene av klimaendringene	Avvises
208	Ingrid Fiskaa	Endre	744	744	Erstatt siste leddsetning med «må vi erstatte kapitalmaktas tvang med en solidarisk utviklingspolitikk.	Vedtast.
209	Torunn Olsnes	Legge til	748	748	Etter "hovedansvar": "...og der land som nå er i økonomisk vekst kan få en bærekraftig utvikling"	Avvises
210	Ingrid Fiskaa	Stryke	751	752	Stryk siste setning.	Avvises
211	Torunn Olsnes	Legge til	755	757	økonomiske (før egeninteresser)	Avvises
212	Ingrid Fiskaa	Endre	755	757	Erstatt siste setning med «Den globale kapitalismen må svekkes gjennom sterke folkebevegelser og internasjonal klassekamp – en internasjonal solidaritet nedenfra.»	Vedtast.
213	Per Botolf Maurseth	Legge til	758	758	Hentet fra SFs første prinsipp-program: "SV ser FN som et viktig redskap i arbeidet for å trygge en fredelig verden. Norge bør bygge sin utenrikspolitikk på FN-pakten.	Avvises
214	Einar Braathen, Anders Ekeland, Hallvard Birkeland	Endre	759	838	Ny helhetlig tekst: Alternativ tekst til «Sikkerhet» Anti-imperialisme, freds- og forsvarspolitik SV har alltid støttet kampene mot kolonialisme, for folkenes frihet og for retten til nasjonal selvbestemmelse. Selv om de fleste landene er blitt avkolonisert, er det fortsatt altfor mange undertrykte etniske minoriteter og nasjoner. Globalt er kolonialismen blitt erstattet av et kapitalistisk verdenssystem med	Avvises

					<p>stormakter som rivaliserer om økte markedsandeler for 'sine' kapitalister. De rivaliserer dessuten om større tilgang til - og forbruk av - jordas lagerressurser, med enorme miljø-ødeleggelse og klimautslipp som følge. Stormaktene kapper også om sterkest mulig militær kontroll av strategiske land- og sjøområder. Verdens folk har grunnleggende felles interesser av å bekjempe kapitalismen og den imperialistiske stormaktsrivaliseringen. SV må alltid ta utgangspunkt i den grunnleggende solidariteten mellom verdens folk mot undertrykkende herskere i alle land. SV bekjemper all imperialisme – enten den er nordamerikansk eller russisk, europeisk eller russisk. Denne politiske uavhengigheten av alle imperialistiske makter er det «tredje standpunkt». I Norge betyr det å melde Norge ut av NATO - helst i lag med andre medlemmer av NATO. I første omgang betyr dette en kamp for at Norge skal signere atomvåpenforbudet, en kamp for at NATO ikke skal ha en førsteslagsdoktrine, en kamp mot NATOs kriger «out-of-area», en kamp for at Norge og NATO tar initiativet til og går foran i en gjensidig nedrustningsprosess i hele verden. Men NATO er styrt fra Washington gjennom de vestlige militær-industrielle kommandokjedene. NATO blir aldri en demokratisk medlemsorganisasjon. Å «påvirke» NATO innenfra med det målet å endre NATOs imperialistiske karakter er ingen realistisk strategi. Et viktig ledd i fredsarbeidet er at Norge må ha et defensivt territorialforsvar. Den beste måten å forsvare Norge på er å gjøre det politisk umulig for stormakter å invadere Norge fordi dens egen befolkning vil motsette seg dette. En minimumsbetingelse for en slik fredspolitik er at andre imperialistmakter ikke har baser på norsk jord og har minst mulig kontroll over det norske forsvaret. Kampen for å få et flertall for å melde Norge ut av NATO er ikke avhengig av at det finnes et alternativ. Det er helt mulig å kjempe for at Norge har en alliansefri politikk på linje med Sveits og Østerrike i dag og Finland og Sverige før 2022. Men hvis det i et eller flere NATO-land skulle komme politiske krefter til makten som vil bryte med NATO, som vil føre en langt mer uavhengig, anti-imperialistisk politikk, må SV arbeide for at Norge allierer seg med disse kreftene og bygger opp et reelt, sikkerhetspolitisk alternativ av stater som står på et «tredje standpunkt».</p>	
215	Stine Akre, Trysil SV	Legge til	759	759	Fred og sikkerhet - ny overskrift	Vedtast
216	stine akre, trysil sv	Legge til	760	761	SV er et fredsparti. SVs utgangspunkt er at konflikter skal bli løst med ikkevoldelige midler. SV tar avstand fra all bruk av militærmakt som ikke er hjemlet i FN-pakten og stormakters og andre makters misbruk av egen militære makt for å fremme egne interesser. Som fredsparti vil SV alltid arbeide for militær nedrustning. Verdens atomvåpenarsenaler utgjør en stor trussel mot fred og sikkerhet.	Avvises. Delvis ivaretatt med RED40
217	Torunn Olsnes	Stryke	762	762	Stryk setningen: "Samfunnet skal være trygt for alle"	Avvises
218	Bjarne Rohde	Legge til	763	763	legge til "innenfor rammene av en internasjonal rettsorden" på slutten av setninga, slik at heile setninga blir: "Alle land har rett til selvstendighet, selvråderett og til å beskytte seg og hevde suverenitet, innenfor rammene av en internasjonal rettsorden"	Vedtast
219	Bjarne Rohde	Legge til	763	763	Små land må slippe å bli diktert av stormaktene.	Avvises
220	Ole Jørgen S. Abrahamsen (Kristiansand), Mali Steiro Tronsmoen (Kristiansand), Alf Holmelid (Kristiansand), Hanna Jarstø Ervik (Oslo), Isak Jacobsen (Larvik), Adrian Özkal Lorentzen (Trondheim), Nicolai Bratsberg (Porsgrunn),	Legge til	764	764	Legg til følgende tekst: [...] trygghet på tvers av landegrensar.	Avvises

	Marcus Helgesson Svenning (Hitra), Jack Schönberg (Oslo), Lars Berge (Kristiansand), Sunniva Leikanger Yndestad (Bamble), Sten Ravi Lona Shaw (Bergen), Alexander Lange (Bærum), Audun Hammer Hovda (Ringerike), Ole August Iversen (Aukra), Maiken Sætran Lium (Oslo), Hallvard Birkeland (Bergen), Anders Ekeland (Bærum)					
RED39		Endre	769	770	Autoritære stater og krefter utfordrer og bryter ned internasjonal rett. Rivaliseringen mellom imperialismaktene fører til økt spenning og opprustning gjennom deres ønske om økt makt og profitt. For å muliggjøre denne ekspansjonen er de avhengig av å destabilisere andres land og økonomier. Kapitalismen vil derfor alltid være en trussel mot sikkerhet mellom stater.	Vedtast Dissens 8: Et mindretall i landsstyret bestående av 16 representanter ønsker å avvise forslaget (og beholde opprinnelig tekst).
221	Repskapet i Oslo SV	Endre	769	770	Autoritære stater og krefter utfordrer og bryter ned internasjonal rett og en regelstyrt verdensorden. Rivalisering mellom stormakter øker spenningen ytterligere. Faren for bruk av atomvåpen er en realitet	Avvises til fordel for RED39
222	Liv Marit Longva, medlem i Bergen SV	Endre	769	770	Forslag: endre setningen «Rivaliseringen mellom stormaktene fører til økt spenning og 770 opprustning.» til «Imperialisme fører til økt spenning og 770 opprustning» Forslag: endre setningen «Det bidrar til opprustning, militære 778 intervensjoner og eskalerende stormaktrivalisering.» på linje 777/778 til «Det bidrar til opprustning, militære 778 intervensjoner og angrepskrig.»	Avvises til fordel for RED39
223	Sosialistisk Ungdom	Endre	770	770	Endre fra: "Autoritære krefter i verden er på fremmarsj" Endre til: "Vi lever i en tid som er preget av moderne imperialisme hvor stormaktene har som hovedinteresse å ekspandere sin makt og profitt. For å muliggjøre denne ekspansjonen er de avhengig av å destabilisere andres land og økonomier, derfor vil kapitalismen alltid være en trussel mot sikkerhet. I dag er autoritære krefter i verden på fremmarsj."	Avvises til fordel for RED39
224	Ingrid Fiskaa	Legge til	771	771	Legg til «demokratisk» slik at det blir «Data- og bioteknologi ute av demokratisk kontroll utgjør en trussel for folk og samfunn.»	Vedtast
225	Torunn Olsnes	Endre og legg til	771	772	Data- og bioteknologi utgjør en trussel for folk og samfunn i gale hender. Kriminelle nettverk, men også fremmede stater har store ressurser tilgjengelig for å utføre teknologiske angrep, blant annet på Norge. Norges oljeinstallasjoner er spesielt sårbare for angrep.	Avvises. Ansees ivaretatt av forslag 224.
226	Ingrid Fiskaa	Stryke	774	774	Stryk "derfor"	Avvises

227	Liv Marit Longva, medlem i Bergen SV	Endre	777	778	Forslag: endre setningen «Det bidrar til opprustning, militære 778 intervensjoner og eskalerende stormaktrivalisering.» på linje 777/778 til «Det bidrar til opprustning, militære 778 intervensjoner og angrepskrig.»	Avvises
228	Liv Marit Longva	Legge til	780	780	Forslag: "Det er ut fra dette viktig å ha en konsekvent anti-imperialistisk strategi, som avkler imperialistiske narrativ."	Avvises
229	Liv Marit Longva	Legge til	780	780	«Vi må i en slik situasjon heller ikke undervurdere egenverdien av mektige og slagkraftige nok nasjonale forsvar i og forsvarssamarbeid mellom demokratiske land til å kunne sørge for at rett går foran og opprettholdes i møte med maktmisbruk, og til å håndheve verdensordenen, institusjonene og avtalene som gjør oss trygge.»	Avvises
230	Repskapet i Oslo SV	Stryke	781	781	Stryke «stormakters agenda»	Avvises
231	Ingrid Fiskaa	Endre	783	783	Erstatt «gjelder» med «respekteres».	Vedtast
232	Bjarne Rohde	Legge til	785	785	legge til "og andre masseødeleggelsesvåpen" etter "atomvåpen".	Vedtast
233	Torunn Olsnes	Legge til	787	787	Norge er et lite land og har ikke de samme interessene som USA eller andre stormakter i verden.	Avvises
RED40		Flytte	791	793	Avsnitt flyttes lenger opp til linjenummer 780	Vedtast
234	Liv Marit Longva	Legge til	793	794	«Dette kan inkludere våpenhjelp og andre former for militære støttetiltak til rettferdig forsvarskrig i henhold til FN-pakten.»	Avvises
235	Ingrid Fiskaa	Endre	795	795	Stryk «samtidig» slik at setningen starter med «Norge må kunne forsvare...»	Avvises
236	Ole Jørgen S. Abrahamsen (Kristiansand), Isak Jacobsen (Larvik), Adrian Özkal Lorentzen (Trondheim), Marcus Helgesson Svenning (Hitra), Jack Schønberg (Oslo), Sunniva Leikanger Yndestad (Bamble), Sten Ravi Lona Shaw (Bergen), Audun Hammer Hovda (Ringerike), Ole August Iversen (Aukra), Maiken Sætran Lium (Oslo), Hallvard Birkeland (Bergen), Anders Ekeland (Bærum)	Endre	795	799	Fra: Samtidig må Norge kunne forsvare våre demokratiske verdier og institusjoner. Vi trenger et territorialforsvar med tilstrekkelig evne til å hevde vår suverenitet. Forsvarssamarbeid og sikkerhetsallianser med andre land kan inngås utfra felles geografiske, defensive forsvarsinteresser. Vårt mål er at slike allianser skal ivareta forsvaret av landområder, og ikke brukes som instrument for stormaktsinteresser eller ha atomvåpen som del av sin strategi. Til: Samtidig må vi kunne forsvare våre demokratiske verdier og institusjoner. Dette gjør vi best ved å bygge allianser med arbeidere på tvers av landegrensener, fredsarbeid, dialog og avmilitarisering som mål. SV mener opprustning øker faren for menneskefiendtlige og miljøskadelige kriger.	Avvises.
RED41		Legge til	796	796	Vi ønsker ikke et profesjonisert forsvar som fjerner seg fra befolkningen det skal beskytte, inkludert et vernepliktsbasert folkeforsvar.	Avvises
237	Bjarne Rohde	Legge til	796	796	Legge til: «Vi ønsker ikke et profesjonisert forsvar som fjerner seg fra befolkningen det skal beskytte. Et vernepliktsbasert folkeforsvar gjør både samfunnet mer robust og sikrer at en større del av medlemmene i samfunnet kan delta i den åpne forsvars- og sikkerhetsdebatten.» etter "... suverenitet.	Vedtast
238	Gülay Kutal	Legge til	799	799	Ny setning: "Vi skal bidra til en all-europeisk sikkerhet med rettstaten som grunnlag. En "all-europeisk" sikkerhet fordi hvis sikkerhet ikke gjelder alle land i Europa, gjelder det til slutt ingen."	Avvises

RED42		Endre	801	818	<p>Dissens 4: Vårt mål er en forsvarsallianse med kun demokratiske land uten atomvåpen, som samtidig er sterk nok til å hevde vår suverenitet. Det kan være en nordisk forsvarsallianse. Så lenge et slikt alternativ ikke er mulig i overskuelig fremtid, skal Norge bruke sin posisjon til å gjøre dagens NATO til en ren forsvarsallianse. Utgangspunktet må være hvert lands eller regions evne til å hevde egen suverenitet. Dette innebærer at det ikke etableres militære baser i andre land og at atomvåpen utgår av strategien. Norge bør ta initiativ til å styrke det nordiske forsvarssamarbeidet både innenfor og utenfor rammene av NATO. For: Bell, Kjelsnes, Snyen, Heggelund, Eidsvoll</p>	Avvises til fordel for forslag 243
PD3-F	Programkomiteens flertall (Fylkesnes, Boye, Bell, Vinje, Dale)	Legge til	801		Innenfor og utenfor rammene av NATO vil vi bygge en nordisk forsvarsallianse til gjensidig beskyttelse. Norge bør bruke sin posisjon til å gjøre NATO til en ren forsvarsallianse, hvor utgangspunktet er hvert lands eller regions evne til å hevde egen suverenitet, hvor det ikke etableres militære baser i andre land, og hvor atomvåpen utgår av strategien.	Avvises til fordel for forslag 243
PD3-M1	Programkomiteens mindretall (Foss, Øvstegård, Morabit, Snyen)	Legge til	801		Vårt mål er en nordisk forsvarsallianse istedenfor norsk NATO-medlemskap. Så lenge et slikt alternativ ikke eksisterer, må Norge bruke sin posisjon til å styrke et nordisk forsvarssamarbeid i og utenfor NATO, samt arbeide for å gjøre NATO til en ren forsvarsallianse, hvor utgangspunktet er hvert lands eller regions evne til å hevde egen suverenitet, der det ikke etableres militære baser i andre land, og hvor atomvåpen utgår av strategien.	Avvises til fordel for forslag 243
PD3-M2	Programkomiteens mindretall (El-noush)	Legge til	801		Gjennom forsvarsallianser som NATO dras Norge inn i stormaktsoppgjør og kriger som verken er i Norges interesse eller bidrar til fred og trygghet. Vi vil melde Norge ut av NATO og i stedet bruke vår rolle i verden til avmilitarisering og fredsarbeid.	Avvises til fordel for forslag 243
239	Nordreisa SV	Stryke	800	810	Stryk dissens	Avvises til fordel for forslag 243
240	Oddrun Årflot og Erling Outzen	Endre	801	802	I staden for dissens 3 alle alternativa, på linje 801-824: SV er et Nato-kritisk parti. SV går inn for et tett militært samarbeid i Norden.	Avvises til fordel for forslag 243
241	Ingrid Fiskaa	Endre	801	822	Gjennom stormaktsalliansen NATO dras Norge inn i stormaktsoppgjør og kriger som verken er i Norges interesse eller bidrar til fred og trygghet. I stedet vil vi arbeide for en internasjonal og europeisk sikkerhetsordning til erstatning for blokkpolitikken. Videre vil vi bygge et nordisk forsvarssamarbeid med en solidaritetspakt som forplikter til å beskytte hverandre i kriser og krig.	Avvises til fordel for forslag 243
242	Lars Egeland med støtte av representantskapet i Vestfold og Telemark SV	Stryke	801	824	SV primære ønske er et system med gjensidige garantier for hvert enkelt lands sikkerhet for alle land uten at de må være medlem i en militærallianse. Så lenge et slikt alternativ ikke eksisterer for Norge, må Norge bruke sin posisjon som medlem i NATO, til å styrke et nordisk forsvarssamarbeid, samt arbeide for å gjøre NATO til en ren forsvarsallianse, hvor utgangspunktet er hvert lands eller regions evne til å hevde egen suverenitet, der det ikke etableres militære baser i andre land, og hvor atomvåpen utgår av strategien.	Avvises til fordel for forslag 243
243	Arbeidsutvalget	Stryke	801	824	Stryk hele omtalen av Nato, slik at landsmøtet i stedet gjør vedtak om dette i den sikkerhetspolitiske uttalelsen.	Vedtast
244	Amy Brox Webber	Endre	801	825	Medlemskapet i NATO drar Norge inn i stormaktsoppgjør som ikke er i vår interesse og heller ikke bidrar til fred og trygghet i verden. SV vil derfor jobbe for å oppløse NATO og erstatte alliansen med en blokkuavhengig internasjonal og europeisk sikkerhetsordning. Videre vil vi bygge opp et nordisk og nordeuropeisk forsvarssamarbeid med en solidaritetspakt som forplikter til å beskytte hverandre i krise og krig.	Avvises til fordel for forslag 243
245	Liv Trude Rafaelsen	Endre	801	825	Gjennom forsvarsallianser som NATO dras Norge inn i stormaktsoppgjør og kriger som verken er i Norges interesse eller bidrar til fred og trygghet. NATO er en driver i opprustningskappløpet, og som	Avvises til fordel for forslag 243

					medlem presses Norge til å bruke penger på angrepsvåpen, som heller burde vært brukt på forebyggende fredsarbeid og humanitær bistand. Vi vil melde Norge ut av NATO og i stedet bruke vår rolle i verden til avmilitarisering og fredsarbeid.	
246	Kristian Takvam Kindt	Stryke	801	828	Foreslår å stryke det konkrete fra NATO fra prinsippprogrammet og kun behandle spørsmålet i uttalelsen. Det prinsipielle om alliansepolitikk er også dekket i resten av kapittelet.	Avvises til fordel for forslag 243
247	Vegard Bye / Sankthanshaugen SV, Asbjørn Eidhammer / Østensjø SV	Endre	803	804	Vårt mål er en nordisk eller europeisk forsvarsallianse istedenfor norsk medlemskap i et USA-dominert NATO. (Norge bør bruke...)	Avvises til fordel for forslag 243
248	Peder Østebø	Endre	803	804	For Norge innebærer dette i første rekke å søke felles styrke i et tettere samarbeid med de nordiske landene og europeiske likesinnede land.	Avvises til fordel for forslag 243
249	Peder Østebø	Endre	804	807	Norge bør bruke sin posisjon innenfor NATO til å vektlegge alliansens defensive kjerneoppgave. Utgangspunktet for NATO må være respekt for folkeretten og FN-paktens prinsipper, og trygghet for medlemslandene. Norge må være pådriver for at bruk av atomvåpen utgår av NATOs strategi, og bekjempe intervensjonstankegangen som har preget alliansen de siste tiårene.	Avvises til fordel for forslag 243
250	Aslak Syse (Frogner SV), Trond Hansen (Sør-Varanger SV), Eifred Markussen (Sagene SV), Benedicte Bjerknes (St. Hanshaugen SV), Håvard Rustad Markussen (St. Hanshaugen SV)	Endre	811	811	Vi foreslår å endre "istedenfor norsk NATO-medlemskap" til "og at Norge skal melde seg ut av NATO", slik at hele setningen som starter på linje 811 lyder "Vårt mål er en nordisk forsvarsallianse og at Norge skal melde seg ut av NATO". Vi mener denne lille (men viktige) endringen vil gjøre at dissensens formulering uttrykker dens intensjon tydeligere, nemlig at SV skal holde fast på sin prinsipielle motstand mot norsk NATO-medlemskap.	Avvises til fordel for forslag 243
251	Eivind Elseth, leder av Sagene SV	Endre	811	812	Inntill et slikt alternativ eksisterer	Avvises til fordel for forslag 243
252	Nordreisa SV	Stryke	819	825	stryk dissens	Ikke realitetsbehandlet
RED43		Endre	820	820	endre "forsvarsallianser" til "militære allianser"	Avvises til fordel for forslag 243
253	Per Botolf Maurseth	Endre	820	823	Gjennom forsvarsallianser som NATO dras Norge inn i stormaktsoppgjør og kriger som verken er i Norges interesse eller bidrar til fred og trygghet. Vi vil melde Norge ut av NATO og i stedet bruke vår rolle i verden til avmilitarisering og fredsarbeid. SVs mål er at det etableres en alleuropeisk sikkerhetsordning innenfor rammene av Organisasjonen for sikkerhet og samarbeid i Europa (OSSE).	Avvises til fordel for forslag 243
254	Björg Ofstad, Grünerløkka SV, Oslo	Endre	820	823	Dersom forslagsstiller kan være enig, vil jeg foreslå at teksten for det 3. standpunkt skrives slik: Norge bør arbeide for et aktivt nordisk forsvarssamarbeid. NATO baserer seg på førstebruk av atomvåpen og er en aggressiv forsvarsallianse om altfor høyt rustningsnivå. I har flere ganger deltatt i krig i andre land, også mot FN-paktens bestemmelser. Norge bør meldes ut av NATO og ikke risikere å bli dratt inn i krig langt utenfor vårt sikkerhetsområde. Norge bør i stedet bruke vårt omdømme i verden til å delta i konfliktløsning, nedrustning og fredsarbeid.	Avvises til fordel for forslag 243
255	Torunn Olsnes	Endre	823	823	Den nåværende sikkerhetspolitiske situasjonen har endret forutsetningene for en nordisk forsvarsallianse. For å forberede endring av Norges alliansepolitikk vil vi på kort sikt arbeide for å styrke det nordiske forsvarssamarbeidet i og utenfor Nato. På lengre sikt bør Norge melde seg ut av NATO.	Avvises til fordel for forslag 243
256	Torunn Olsnes	Endre	823	823	Kva trur du om denne Nato-formuleringa: "Den nåværende sikkerhetspolitiske situasjonen har endret forutsetningene for nordisk forsvarssamarbeid . For å forberede endring av Norges alliansepolitikk vil vi	Avvises til fordel for forslag 243

					på kort sikt arbeide for å styrke det nordiske forsvarssamarbeidet i og utenfor Nato. På lengre sikt bør Norge melde seg ut av NATO.	
257	Vegard Bye, Asbjørn Eidhammer, Håvard Rustad Markussen og Peder Østebø	Legge til	825	825	En tid preget av store globale sikkerhetsutfordringer krever også en aktiv, radikal Europapolitikk fra norsk side. SVs motstand mot norsk medlemskap i EU står fast. Det er uansett i den nye situasjonen klart i Norges interesse å søke et tettere sikkerhetspolitisk samarbeid med både EU og europeiske enkeltland. I forholdet med Europa må Norge balansere behov for en sterk politisk tilknytning med trygging av den norske modellen og norsk demokratisk suverenitet.	Avvises
258	Thor Holen, Frogner SV, Oslo	Endre	839	871	Det må skrives om. Merkelig ensidig kap. Vi er et demokratisk-parlamentarisk parti, dvs vi arbeider også for å få parlamentarisk flertall for våre saker, f.eks. ved lov. Masse eksempler, f.eks. Likestillingsloven. Det er samfunnsendring ovenfra.	Avvises
259	Ole Jørgen S. Abrahamsen (Kristiansand), Mali Steiro Tronsmoen (Kristiansand), Hanna Jarstø Ervik (Oslo), Isak Jacobsen (Larvik), Adrian Özkal Lorentzen (Trondheim), Nicolai Bratsberg (Porsgrunn), Marcus Helgesson Svenning (Hitra), Jack Schønberg (Oslo), Lars Berge (Kristiansand), Sunniva Leikanger Yndestad (Bamble), Maria Bonita Igland (Oslo), Sten Ravi Lona Shaw (Bergen), Alexander Lange (Bærum), Audun Hammer Hovda (Ringerike), Ole August Iversen (Aukra), Maiken Sætran Lium (Oslo), Hallvard Birkeland (Bergen), Anders Ekeland (Bærum)	Legge til	848	848	Legg til følgende tekst som nytt avsnitt: Et sosialistisk samfunn kan ikke utvikles på tegnebrettet, men må formes gjennom folkelig deltakelse og politisk kamp. Et sosialistisk samfunn må innebære at klasseskiller fjernes og at godene deles for å sikre økonomisk og sosial likhet, at politikken demokratiseres for å fremme folks aktive deltakelse og at ressursene eies og kontrolleres av de som arbeider eller av fellesskapet.	Avvises
RED44		Endre	863	864	Endre til "Mennesker som har innflytelse over egen hverdag og fremtid, er en styrke for samfunnet."	Vedtas
260	Repskapet i Oslo SV	Legge til	863	863	Samtidig anerkjenner vi at ikke alle bevegelser eller grupperinger har like lett for å bryte lydmuren i samfunnsdebatten, og at majoritetsbefolkningen har et særlig ansvar for å lytte til minoriteter og undertrykte grupper.	Avvises til fordel for RED44
261	Ole Jørgen S. Abrahamsen (Kristiansand), Mali	Endre	863	864	Fra: Myndige mennesker, som har innflytelse over egen hverdag og fremtid, er en styrke for fellesskapet. Til: Som et sosialistisk parti er vår oppgave å skape fellesskap som styrker alle menneskers evne til å ta kontroll over egen hverdag og framtid.	Avvises til fordel for RED44

	Steiro Tronsmoen (Kristiansand), Alf Holmelid (Kristiansand), Isak Jacobsen (Larvik), Adrian Özkal Lorentzen (Trondheim), Nicolai Bratsberg (Porsgrunn), Marcus Helgesson Svenning (Hitra), Jack Schønberg (Oslo), Lars Berge (Kristiansand), Hanna Jarstø Ervik (Oslo), Sunniva Leikanger Yndestad (Bamble), Sten Ravi Lona Shaw (Bergen), Alexander Lange (Bærum), Audun Hammer Hovda (Ringerike), Ole August Iversen (Aukra), Maiken Sætran Lium (Oslo), Hallvard Birkeland (Bergen), Anders Ekeland (Bærum)					
262	Ole Jørgen S. Abrahamsen (Kristiansand), Hanna Jarstø Ervik (Oslo), Adrian Özkal Lorentzen (Trondheim), Nicolai Bratsberg (Porsgrunn), Marcus Helgesson Svenning (Hitra), Lars Berge (Kristiansand), Mali Steiro Tronsmoen (Kristiansand), Sunniva Leikanger Yndestad (Bamble), Sten Ravi Lona Shaw (Bergen), Alexander Lange (Bærum), Audun Hammer Hovda (Ringerike), Ole August	Endre	864	871	Fra: SV står i tradisjonen til den demokratiske venstresiden. Fellesskapsløsninger og sosialistiske praksiser preger Norges historie. Vanlige menneskers organisering og deltakelse har formet samfunnet til fordel for de mange, i konflikt med de rike og mektige. SV bygger videre på vår bevegelses seire, og vet at et rettferdig samfunn er mulig. Fordi folk forandrer verden. Til: SV står i tradisjonen til den demokratiske venstresiden, og vet at et rettferdig samfunn er mulig. Fordi folk forandrer verden.	Avvises til fordel for RED45

	Iversen (Aukra), Maiken Sætran Lium (Oslo), Hallvard Birkeland (Bergen), Anders Ekeland (Bærum)					
RED45		Endre	862	871	SV bygger videre på vår bevegelses seire, og vet at et rettferdig samfunn er mulig. Vanlige menneskers organisering og deltakelse har formet samfunnet til fordel for de mange, i konflikt med de rike og mektige. Vi anerkjenner at ikke alle bevegelse eller grupperinger som representerer minoritetsbefolkningen har like lett for å bryte lydturen i samfunnsdebatten. Et demokratisk samfunn forutsetter også levende utenomparlamentariske bevegelse. Et sosialistisk samfunn formes gjennom folkelig deltakelse og politisk kamp. Kampen for sosialisme må innebære at vi kjemper for at klasseskiller fjernes og at godene deles. Mennesker som har innflytelse over egen hverdag og fremtid, er en styrke for samfunnet. Vanlige menneskers organisering og deltakelse har formet samfunnet til fordel for de mange, i konflikt med de rike og mektige. SV står i tradisjonen til den demokratiske venstresiden, og vet at et rettferdig samfunn er mulig. Fordi folk forandrer verden!	Vedtast
263	Kristian Sommerseth	Gjennomgående forslag	0	0	der detpasser	Avvises
264	Kari Dahn, Marion Stavsøyen, Trine Rogg Korsvik, Sonia E. Arisland, Anja Otterstrøm, Anna K. Eltvik, Tina Skotnes og Randi I. Røvik.	Gjennomgående forslag	0	0	«alle kjønn» endres til «begge kjønn»	Avvises
265	Kari Dahn, Marion Stavsøyen, Trine Rogg Korsvik, Sonia E. Arisland, Anja Otterstrøm, Anna K. Eltvik, Tina Skotnes og Randi I. Røvik.	Gjennomgående forslag	0	0	«kjønn [en er] tildelt ved fødsel» endres til «kjønn»	Avvises
266	Ole Jørgen S. Abrahamsen (Kristiansand), Isak Jacobsen (Larvik) og Alf Holmelid (Kristiansand), Adrian Özkal Lorentzen (Trondheim), Nicolai Bratsberg (Porsgrunn), Marcus Helgesson Svenning (Hitra), Jack Schønberg (Oslo), Lars	Gjennomgående forslag	0	0	Endringsforslag som gjelder hele teksten: endre ordet «arbeidsgiver» til «arbeidskjøper»	Avvises

	Berge (Kristiansand), Mali Steiro Tronsmoen (Kristiansand), Sunniva Leikanger Yndestad (Bamble), Sten Ravi Lona Shaw (Bergen), Alexander Lange (Bærum), Audun Hammer Hovda (Ringerike), Ole August Iversen (Aukra), Maiken Sætran Lium (Oslo), Hallvard Birkeland (Bergen), Anders Ekeland (Bærum)					
RED46		Gjennomgående forslag	0	0	"velferdssamfunn" blir byttet ut med "velferdsstat" gjennom hele programmet.	Vedtast